

**INFORME DIRIGIT AL
COMITÈ EUROPEU
PER A LA PREVENCIÓ DE LA TORTURA I
ALTRES TRACTES O PENES INHUMANS O
DEGRADANTS:**

Criminalització de la dissidència, expansió del sistema penal i situacions d'abús policial com respostes davant la crisi econòmica a Catalunya.

Autor: Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans de la Universitat de Barcelona

Suscriuen: GRECS (Grup d'Investigació sobre Exclusió i Control Social de la Universitat de Barcelona); Coordinadora Catalana per a la Prevenció i Denúncia de la Tortura; Comissió de Defensa dels Drets de la Persona i pel Lliure Exercici de l'Advocacia del Col·legi d'Advocats Barcelona; Associació Catalana per la Defensa dels Drets Humans.; Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona (FAVB); Associació Memòria contra la Tortura.; GRAFIC (Grup de Recerca i Acció sobre Fronteres i Migracions).; Observatori DESC; Institut de Drets Humans de Catalunya; Associació Dones Juristes

**AL COMITÈ PER A LA PREVENCIÓ DE LA TORTURA I ALTRES TRACTES O PENES
INHUMANES O DEGRADANTS**

CONSELL D'EUROPA

L'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans de la Universitat de Barcelona, juntament amb organitzacions socials i professionals que subscriuen també el present informe, compareixen davant el Comitè Europeu per a la Prevenció de la Tortura amb la finalitat de posar en el seu coneixement, d'acord al que s'estableix pel Conveni Europeu per a la Prevenció de la Tortura i altres tractes inhumans o degradants de 1989, una sèrie de situacions produïdes durant l'any 2011 i els primers mesos del 2012 en el territori de la Comunitat Autònoma de Catalunya que poden violar el que es disposa a l'art. 3 del CE de DDHH.

L'exposició dels fets és la que s'explica seguidament i que, per a la seva correcta exposició i comprensió, es presenta separatament en epígrafs en què es descriuen situacions, se senyalen documents probatoris i s'exemplifiquen amb casos concrets.

Així mateix, i com a Annex al present document, s'adjunta l'informe elaborat per la Coordinadora per a la Prevenció i Denúncia de la Tortura de l'Estat espanyol recentment elaborat que, fent expressa referència al passat any 2011, reflecteix un més que notable augment de maltractaments denunciats i presumptivament ocasionats per les forces policials a Catalunya, la qual cosa representa un clar motiu de preocupació. Tots els fets que es descriuen en aquest document es posen en coneixement del Comitè Europeu citat amb una expressa petició al mateix que s'efectua al final. La narració és la que s'exposa a continuació.

1. Introducció

Fa just un any, nombroses organitzacions socials i professionals de Catalunya dedicades a la defensa dels drets humans vam presentar a la Comissió del CPT que va visitar Espanya un informe sobre la situació dels drets humans en diversos llocs i institucions del sistema penal: Centres Penitenciaris, comissaries, Centres d'Internament per a Estrangers, així com alguns casos en què es denunciava l'actuació policial i l'actitud que estaven prenent agents de la policia i els seus superiors respecte als manifestants. En aquest últim cas, la visita de la Comissió va coincidir amb el desallotjament del moviment 15M de la plaça de Catalunya (27 de maig de 2011), davant la qual cosa, preocupats pels fets, van rebre un informe del que havia passat amb un dossier de documents gràfics denunciant la violència policial i els múltiples ferits que van haver-hi per cops i pilotes de goma.

Tot això va ser presentat com una seriosa advertència de l'augment de la repressió de la dissidència i de la protesta social, amb mètodes policials no respectuosos amb la legalitat pròpia d'un Estat de Dret, i es va demanar que no es tornés a repetir una extralimitació similar.

Un any després d'aquella denúncia, la repressió policial no ha fet més que augmentar i agreujar-se. La legítima protesta social deguda a les retallades de l'Estat del benestar i les polítiques d'austeritat preses pels governs català i espanyol, han anat acompanyats de l'enduriment de les polítiques i pràctiques punitives. En pocs mesos, entre mesures d'ajustament pressupostari i rescats de bancs, el Govern ha anunciat canvis legislatius dirigits a facilitar la persecució de la protesta social, ha aplicat noves tècniques policials per a la repressió de les manifestacions, ha incentivat la delació ciutadana, etc. Tot això ha anat acompanyat de l'extensió i proliferació de nous i vells discursos criminalitzadors i, en ocasions, de la complaença del poder judicial. Per exemple, al llarg dels últims mesos hem presenciat la publicació d'imatges de ciutadans sospitosos de provocar aldarulls durant la vaga general en una pàgina *web* sense que aquests estiguin acusats de cap delictes; la suspensió del Tractat de Schengen i el blindatge de la ciutat de Barcelona durant la celebració de la cimera del Banc Central Europeu; la detenció i empresonament preventiu de persones integrants de col·lectius universitaris, de sindicats i d'organitzacions socials mitjançant arguments molt qüestionables; la crida per reformar el Codi Penal per equiparar situacions tan diferents com l'anomenada "resistència passiva" amb l'"activa" o l'assenyalament, per part d'alts caps de la policia catalana, de la Universitat com un lloc que alberga "els violents". Aquesta mera enumeració és suficientment eloqüent per il·lustrar com l'enfonsament de l'Estat *social* va acompanyat de l'enfortiment d'un Estat *penal* que, sense escatimar despeses, està més preocupat per reprimir

les expressions de dissidència i protesta que per satisfer els reclams d'una ciutadania farta de l'espoli a que es veu sotmesa.

A més, juntament amb aquest augment de la persecució de la protesta, la violació dels drets humans en els espais de privació de llibertat també s'ha vist agreujada. Si en aquella visita van quedar de manifest nombroses situacions de maltractaments, sobretot en situació d'aïllament, la recrudescència de les condicions a les presons catalanes, principalment sota el règim DERT (Departaments de Règim Tancat), no ha fet més que augmentar. Així mateix, la violència exercida en els processos d'expulsió i el maltractament i condicions pròpies de privació en els Centres d'Internament d'Estrangers (CIE) demostren que l'increment d'aquesta repressió està succeint a totes les agències i institucions de control penal tenint com a resultat casos de tortura i/o maltractaments preocupants.

Aquest escenari, que es relatarà per apartats en el següent informe, constata el seriós risc que les noves mesures i polítiques signifiquen per als drets fonamentals de les persones que expressen el seu desacord amb l'actual situació política, social i econòmica.

2. La reacció policial davant la resposta social a la crisi econòmica

Com ja s'ha dit a la introducció, les polítiques econòmiques d'austeritat han fet que l'augment d'inconformisme es tradueixi en mobilitzacions, manifestacions i protestes ciutadanes, moltes d'aquestes buscant transmetre aquesta sensació de desacord amb les reformes i queixes de com les mesures adoptades causen greus efectes sobre les persones i les famílies (reducció i encariment dels serveis sanitaris, encariment de l'educació, pujada històrica de l'atur, centenars de desnonaments diaris, etc.). El Govern català, lluny de mostrar-se obert i d'escoltar i integrar les reivindicacions d'aquests moviments, ha respost davant els mateixos amb un procés d'increment de la repressió política i amb una forta retallada dels drets civils. A través d'aquest apartat pretenem il·lustrar aquest procés, que ens sembla realment preocupant des de l'òptica de la defensa dels drets humans.

2.1. Conseqüències de l'actuació policial del 27 de maig a plaça Catalunya:

Després de l'actuació policial del cos dels Mossos d'Esquadra a plaça Catalunya el 27 de maig de 2011, el Síndic de Greuges va emetre un informe (DOC N°1) en el qual realitzava una sèrie de recomanacions a la Conselleria d'Interior. Conselleria que, tal i com s'anirà mostrant a continuació, ha fet cas omís de la gran majoria de recomanacions.

El 13 d'octubre, algunes de les persones afectades per la intervenció policial van presentar una querella contra el Conseller d'Interior, el Sr. Felip Puig, el Director General dels Mossos d'Esquadra, altres comandaments policials i tots aquells agents participants en l'operatiu del 27 de maig. Els fets denunciats a la querella són: dissolució d'una concentració pacífica, detenció il·legal, coaccions, amenaces (delicte i/o falta, segons els casos), atemptat contra la integritat moral, prevaricació, lesions bàsiques i qualificades i apropiació indeguda i/o furt. Aquests fets van tenir lloc a plaça Catalunya i els seus voltants. Com a conseqüència d'aquesta querella, es va obrir un procés judicial davant el Jutjat d'Instrucció nº4 de Barcelona.

Com a conseqüència de l'obertura de l'esmentat procés penal, van haver de declarar, en qualitat d'imputats, el Director General de la Policia Catalana, Sr. Manel Prat; el Comissari General de l'Àrea Metropolitana de Barcelona, Sr. Joan Carles Molinero, màxim responsable de l'actuació policial; el Cap del Dispositiu Policial a plaça Catalunya, Sr. Antoni Antolín; un comandament de la Brigada Mòbil (Unitat d'Antiavalots de Barcelona), Sr. David Bordas i a la Responsable de Seguretat Ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona, Sra. Assumpta Escarp. El procés penal ha estat arxivat pel jutge instructor sense que s'hagin respectat les mínimes garanties processals, ja que no s'ha pres declaració als querellants en qualitat de perjudicats i s'han rebutjat totes i cadascuna de les diligències de prova presentades per l'acusació popular. La decisió està recorreguda i pendent de revisió pel Tribunal Superior, l'Audiència Provincial de Barcelona.

Els comandaments policials que han declarat en el procés han afirmat que **cap agent de policia ha estat expedientat pels fets de plaça Catalunya**, per la qual cosa **entenem que els màxims responsables de la policia catalana van emparar i ordenar els excessos policials efectuats el 27 de maig**.

Un mitjà de comunicació va donar a conèixer el contingut de les comunicacions entre els comandaments policials a la plaça, les quals es van aportar com a prova en el procés. Aquestes comunicacions es van presentar tallades i en els moments de més tensió hi ha silencis de fins a 40 minuts. Malgrat això, al vídeo s'aprecien quines eren les intencions dels comandaments policials en aquest dispositiu [<http://vimeo.com/38104311>].

Entenem que la decisió d'arxivar el procés penal obert pels fets del 27 de maig sense que s'hagi dut a terme la deguda i rigorosa investigació que mereix la gravetat dels fets, i el fet de que cap agent hagi estat expedientat per la pròpia Conselleria d'Interior per excessos en aquella actuació, suposen avalar una actuació policial absolutament vulneradora de drets

fonamentals i la generació d'un mantell d'impunitat que òbviament ha tingut conseqüències en molts dels episodis que a continuació s'explicaran.

2.2. No identificació dels Agents de Mossos d'Esquadra en funcions d'Antiavalots.

Al llarg d'aquest any, els cossos policials d'antiavalots de la policia autonòmica catalana han actuat en una infinitat d'ocasions sense acomplir la normativa que els obliga a anar correctament identificats: la Llei 10/1994, d'11 de juliol, de la Policia de la Generalitat, i el Decret 217/2008, de 4 de novembre, sobre la utilització del número d'identitat professional de la policia de la Generalitat- Mossos d'Esquadra.

A diferència del que passa en altres països europeus, i tal com ja vam denunciar fa un any davant el Comitè Europeu Contra la Tortura, i com s'ha denunciat a la querella criminal pels fets del 27 de maig, els agents de la policia autonòmica en funcions d'antiavalots no porten la seva identificació visible. Així mateix, és necessari recordar que, en fer-ho, estan incomplint una normativa que de manera expressa els ordena anar identificats. La no identificació dels agents de policia no pot tenir altre objectiu que salvaguardar la seva impunitat davant diferents situacions d'abusos, maltractaments i tortura.

La decisió que els agents no vagin identificats ha estat presa pels comandaments polítics i policials dels Mossos d'Esquadra. En un reportatge emès en una televisió de l'Estat Espanyol, tant el comissari de la Brigada Mòbil com el mateix conseller d'Interior admeten que els Mossos en funcions antiavalots no van identificats, al·legant que no és visible perquè la cobreix l'armilla antitrauma. No obstant això, tal com han reconegut els propis agents antiavalots en seu judicial, en totes les actuacions d'ordre públic sempre porten aquest armilla antitrauma. [http://www.lasexta.com/sextatv/salvados/completos/salvados__poli_bueno__poli_malo/601343/1].

Les persones que realitzen el present informe poden certificar que la no identificació dels agents antiavalots a Catalunya és una pràctica completament normalitzada. Així, podem acreditar que, com a mínim en les següents dates, els agents de Mossos d'Esquadra d'Antiavalots no anaven identificats com les normes esmentades els ordenen:

- Manifestació davant el Parlament de Catalunya contra les retallades socials (15 de juny de 2011).
- Mobilització del Moviment 15 de maig (19 de juny de 2011).
- Mobilització contra les retallades a la Sanitat davant de l'Hospital del Mar (21 de juliol de 2011).

- Desnonament d'un matrimoni efectuat per la Brigada Mòbil al barri del Clot de Barcelona (25 de juliol de 2011).
- Intervenció policial de la Brigada Mòbil a la Ciutat de la Justícia (6 d'octubre de 2011).
- Mobilització del Moviment 15 de maig (15 d'octubre de 2011).
- Manifestació per la defensa de les persones preses (31 de desembre de 2011).
- Concentració al Centre d'Internament d'Estrangers de Barcelona després de la mort d'un intern (8 de gener de 2012).
- Manifestació estudiantil contra les retallades a l'educació (29 de febrer de 2012).
- Mobilitzacions en el marc d'una vaga general contra la reforma laboral (29 de març de 2012).
- Mobilització del Moviment 15 de maig (12 de Maig de 2012).

2.3. Utilització de pistoles de bales de goma com a material d'antiavalots:

Tot i que molts països europeus han decidit deixar de fer servir les pistoles que disparen projectils de cautxú com a material d'antiavalots, a Catalunya s'han emprat en un gran nombre d'ocasions durant l'últim any, malgrat que ja es va alertar que en l'actuació policial del 27 de maig diverses persones van resultar ferides per aquests projectils. El Govern català va anunciar l'adquisició de nous llançadors de pilotes de goma que, en principi, havien de substituir-ne els més antics, i se suposa que més perillosos. Tanmateix, en l'actualitat s'empren ambdós:

[<http://www.20minutos.es/noticia/1065338/5/proyectiles/mossos/acampados/>].

Des de l'any 2009, es comptabilitzen un mínim de 7 casos de persones que han perdut un ull per impacte de pilotes de goma:¹

- Angelo Cilio, pels Mossos d'Esquadra, Barcelona- 29 de març 2012
- Nicola Tanno, pels Mossos d'Esquadra, Barcelona – 2010
- Óscar Alpuente, pels Mossos d'Esquadra, Barcelona – 2009
- Gerard Molins, pels Mossos d'Esquadra, Barcelona – 2009
- Jordi Naval, pels Mossos d'Esquadra, Barcelona – 2009
- Edgar Lopez, pels Mossos d'Esquadra, Barcelona – 2009
- No tenim el nom, però ens consta que hi ha una segona persona que va perdre l'ull el 29 de Març de 2012.

1

Hi ha hagut moltes més persones ferides per les pilotes de goma. Segons denuncia el blog <http://denunciacolectiva29m.wordpress.com>, el 29 de març van perforar el pulmó a una persona i li van trencar dues costelles

[<http://denunciacolectiva29m.wordpress.com/2012/04/05/testimonio-costillas-rotas-y-pulmon-perforado-por-bala-de-goma-de-la-policia/>], i un nen de 4 anys també va patir ferides per les pilotes de goma

[<http://denunciacolectiva29m.wordpress.com/2012/04/05/carta-dun-pare-al-conseller-puig-el-meu-fill-de-4-anys-ha-rebut-una-pilotada-de-goma-dels-mossos/>]

La denúncia per a la desaparició d'aquest tipus d'armament es basa en la seva gravetat. Si a Catalunya, nombroses persones han perdut un ull o han tingut altres lesions greus, al País Basc, **aquest abril, un ciutadà perdia la vida** a causa de l'impacte d'un d'aquests projectils. Lluny de voler retirar aquesta mena d'armament, els Mossos d'Esquadra el continuen utilitzant juntament amb la incorporació de noves armes (subfusells GL06-LL que generen paràlització temporal) així com la utilització de mitjans que feia 16 anys que no empraven, com ara els gasos lacrimògens.

2.4. Augment de les denúncies de maltractament policial en intervencions de la policia antiavalots.

Al llarg de l'últim any, s'han recollit diverses denúncies de maltractament policial en actuacions dels Mossos d'Esquadra. Entenem que s'està fent servir el maltractament policial amb finalitats repressives, amb la intenció que la població deixi de mobilitzar-se. El fet que després dels greus esdeveniments del passat 27 de maig no s'hagi obert ni un sol expedient sancionador a cap agent suposa que els comandaments polítics i policials avalen aquest tipus d'actuacions.

A continuació, assenyalarem alguns dels casos de maltractament denunciats per persones que han participat en mobilitzacions en l'últim any.

- Barcelona, 25 de juliol de 2011:

Un col·lectiu de persones proper al moviment 15M estava solidaritzant-se amb una família amenaçada de desnonament de la casa on portaven vivint des de feia 30 anys i estava concentrat a la porta d'accés al bloc d'habitatges. Els Mossos d'Esquadra van portar a terme una intervenció policial absolutament desmesurada per portar a terme un desnonament no esperat pels habitants de la casa. Van colpejar a diverses persones que realitzaven

desobediència civil. Es van concentrar veïns i altres persones solidàries al voltant del cordó policial recriminant l'actuació dels agents.

- **A.G.V.**, veí del barri, de 52 anys. Els Mossos d'Esquadra el van colpejar al cap amb una porra provocant-li una ferida incisocontusa que va necessitar de sutura, per la qual cosa va haver de ser traslladat al Centre d'Atenció Primària de Sant Martí. El SEM va reconèixer oficialment haver atès dues persones més per contusions. A més, el matrimoni desnonat també va ser agredit pels Mossos d'Esquadra a l'interior del seu pis davant la presència del seu fill menor d'edat.

- **E. L.** va ser colpejat a la cara per un agent, va rebre cops de peu, el van tirar a terra i el van emmanillar. Va restar aïllat en una habitació estant sol durant més de 30 minuts.

- **V.L.** va ser violentada pels agents, que li van causar diferents lesions com hematomes a la zona malar i als genolls. Tots dos tenen informes mèdics.

El 14/10/2011 es va presentar una queixa al Síndic de Greuges de la Generalitat de Catalunya per aquests incidents. El Síndic, com a conseqüència d'aquesta queixa, va instar a la Direcció General dels Mossos d'Esquadra a que procedís a ordenar la correcta identificació dels agents antiavalots.

- 29 de març de 2012

El 29 de març de 2012 va haver-hi una vaga general contra la reforma laboral que va aprovar el Govern estatal i contra les retalaldes socials. En el marc d'aquestes protestes van tenir lloc un gran nombre d'agressions per part dels agents dels Mossos d'Esquadra Antiavalots. Moltes d'elles s'han recollit al següent bloc: <http://denunciacolectiva29m.wordpress.com/>. També s'han presentat diverses denúncies individuals, però no les hem pogut conèixer.

Recollim alguns dels testimonis, acreditats amb informes mèdics, que s'apleguen en aquesta pàgina web:

- **M.B.R.:** Va ser detingut per un agent de la policia que anava de paisà. En el moment de la detenció, aquest agent li va donar un cop de peu tan fort que li va trencar el peroné. Van trigar diverses hores a portar-lo al metge. Finalment van accedir-hi. A la tornada de l'hospital, a les 4 de la matinada, sense telèfon i amb la cama enguixada, el van deixar a la porta de la comissaria. Aquest testimoni està recollit en el següent vídeo:

http://denunciacolectiva29m.wordpress.com/2012/04/14/testimonis-violencia-policial-29m-manel-15mbcn_tv-prourepressio/. El cas està denunciat davant el Jutjat d'Instrucció.

"A les quatre de la matinada, m'han deixat a la porta de la comissaria amb la cama enguixada, sense diners i sense mòbil, i m'han dit que ja podia anar-me'n a casa ". Això ens ho explica un jove de 25 anys que ahir va ser detingut en una de les càrregues que es van produir al migdia al passeig de Gràcia de Barcelona. Assegura que un parell d'agents de paisà el van tombar d'una puntada de peu com si es tractés d'una pilota de futbol: el resultat va ser la fractura del

peroné. "Em van colpejar sense miraments, cops i cops i més cops, no paraven, estaven embogits". Però ens diu que encara va tenir sort, que un altre agent de paisà va detenir el seu company d'unitat i li va dir que deixés de colpejar-lo. A continuació, van arribar amb un furgó i el van detenir, però encara no sap ni per quina raó. A la nit el van portar a l'hospital, on li van enguixar tota la cama. Ha passat la nit als calabossos de la comissaria de les Corts, en una de les cel·les sobreocupades per desenes de manifestants (fins a 56 segons fonts oficials). El noi prossegueix el relat i ens diu: "un company de cel·la m'ha explicat que feien torns per colpejar-lo dins de la furgoneta; el noi tenia marques per tot el cos, per tota la cara". La història del nostre testimoni té el seu desenllaç parcial a les quatre de la matinada, moment en què aquest jove, amb la cama trencada i enguixada, va ser posat en llibertat d'una manera especialment cruel: "em van acompanyar fins a la porta de la comissaria, sense crosses, sense diners, sense mòbil, i em van dir que ja podia anar-me'n a casa".

- **M.:** Amb motiu de la vaga general, em van disparar directament a la cara des d'una distància d'uns 10/15 m. Jo estava a l'entrada d'un pàrquing al c/ Rambla de Catalunya 38 assistint de genolls a un amic al qual havien disparat feia 30 segons. Vaig veure com baixaven de la furgoneta i m'apuntaven amb la pistola que dispara pilotes de goma i vaig aixecar les mans, encara que de genolls. Vaig girar la cara per mirar al meu company i vaig sentir un cop a la banda esquerra de la cara, vaig posar-hi la mà i vaig comprovar que tenia la cara plena de sang. Per sort, només em van donar a la patilla i tan sols m'han fet falta 4 punts de sutura. He de dir que els fets es van produir el 29 de març entre les 20:30 i les 21:00 h a la Rambla Catalunya 38, tinc la pilota que em van disparar i el número de la furgoneta de la qual van baixar és BME-04. Hi ha una denúncia interposada als Jutjats de Barcelona.

- **B.:** Sóc un estudiant de Sociologia de la UAB que també vaig ser agredit durant el passat 29 de març. L'agressió no només va consistir en violència física directa, sinó també en forma d'humiliació i maltractament verbal. Vaig ser víctima dels Mossos d'Esquadra en dues ocasions.

Inicialment, cap a les onze del matí del dijous, vam ser assaltats per quatre furgons dels antiavalots quan baixàvem pel carrer Sabino Arana, a cara descoberta, sense tallar cap carrer i sense causar cap tipus d'incident. Allà vam ser portats com un pastor i els seus gossos condueixen el ramat -però en lloc de a crits, a cops- a una espècie de plaça adjacent al carrer on no hi havia testimonis, després d'una boca de pàrquing (al [c/Sabino Arana, 29, imatge de l'Street View](#)). Allà vam ser retinguts durant més d'hora i mitja sense rebre cap tipus d'explicació ni, per descomptat, sense que cap mosso d'esquadra, ni antiavalots, ni policia de paisà (molts, per cert) s'identifiqués. Tots arraconats contra la paret i en fila, a crits de "Silenci!" quan intentàvem parlar entre nosaltres i amb praxi intimidatòria (accions tant

verbals com físiques) quan se'ls demanava alguna explicació. De fet, hi va haver situacions força gracioses: els faltaven bolígrafs als senyors mossos per apuntar algunes dades a les llibretes, van perdre el compte de qui havien registrat i qui no fins al punt d'arribar a preguntar-nos a nosaltres si ens havien registrat i, si era així, que diguéssim quin mosso havia estat (és clar que, amb el número de placa a la tauleta de nit i la cara tapada amb passamuntanyes fins a les celles, ja els vam dir que era una tasca complicada). Paral·lelament a aquests fets, estaven essent detinguts els dos nois estudiants de Física que ara mateix es troben en presó preventiva. Després d'hora i mitja més o menys, se'ns deixa marxar un per un i se'ns obliga a prendre direccions diferents ("tu te'n vas per la dreta, tu per l'esquerra..."). Hi va haver altres episodis de violència verbal i abús d'autoritat, però tampoc em vull estendre en excés.

Posteriorment, arribada ja la tarda, ens trobem acorralats i sense sortida a la plaça Catalunya, amb Fontanella i Ronda Sant Pere tallats. Allà, després d'uns moments de tensió entre el cordó d'antiavalots que se situava davant d'El Corte Inglés i les primeres línies de manifestants (havent vist com queien companyes per impactes directes de boles de goma disparades en trajectòria directa, que és IL·LEGAL), després que es gasegés a la població, comença una càrrega indiscriminada i de duresa desmesurada. Amb les primeres carreres en direcció oposada, travessant la plaça en direcció al Zurich, un grup d'uns 50 a 70 manifestants ens trobem acorralats entre les reixes que protegeixen les "jardineres" de les fonts de la plaça i els antiavalots. Aquests descarreguen tota la seva tensió sobre nosaltres, mentre entre crits i pànic se'ls intenta fer entendre que no podem tirar més enrere perquè hi ha les reixes en qüestió. Un cop aquestes cauen per la pressió de la gent, comença una corredissa creuant la plaça en direcció a les Rambles. En aquest moment, doncs, quan la multitud estava ja dispersa i corrents, se'ns dispara a l'esquena amb boles de goma amb trajectòria, novament, directa. Una d'elles m'impacta en la part dreta de l'esquena, fent-me caure a terra i deixant-me una marca ben bonica. Tinc l'informe judicial del CAP del dia següent. En aquest enllaç es veuen els fets i els trets de les boles de goma:

http://www.youtube.com/watch?v=V_bLULITkh4&feature=youtu.be.

- **A.:** Aquesta persona, refereix que va ser agredida el 29 de març per agents antiavalots del cos dels Mossos d'Esquadra als voltants de la plaça Catalunya, una mitja hora després que dispersessin els manifestants que s'hi trobaven. Un grup d'agents el van atrapar i, segons relata, va ser brutalment apallissat: puntades de peu i cops de porres per tot el cos, fins i tot a la cara i als testicles. Posteriorment, va ser emmanillat i el van arrossegar per terra fins que va ser introduït a la furgoneta dels mossos. Segons indica, després d'estar 15 minuts al terra de la furgoneta entre els 6 seients d'agents antiavalots que seguien pujant i baixant del vehicle per realitzar càrregues, conduint a gran velocitat per carrerons, van decidir deixar-lo

anar i li van treure les manilles. Estava sagnant molt pel pòmul dret. Li van dir que sortís corrents sense donar-se la volta i, mentre complia aquesta ordre, va rebre un cop d'una pilota de goma a l'esquena. Va ser atès a urgències com a pacient politraumàtic. Hi ha un informe de lesions que acredita el relat.

2.5. Utilització preventiva de sancions administratives per limitar el dret de reunió i manifestació.

Les autoritats catalanes estan aplicant des de fa mesos el règim sancionador previst a la Llei 1/92 de Seguretat Ciutadana de manera absolutament desproporcionada. Aquesta llei preveu multes per a aquelles persones que es manifestin o reuneixin a l'espai públic sense haver realitzat una comunicació formal a l'autoritat competent. En primer lloc, entenem que una llei com la de l'any 1992 no s'adequa a la realitat actual dels moviments socials de Catalunya i encara menys al Moviment 15M, ja que una de les seves principals característiques és l'exercici espontani dels drets de reunió i manifestació. Una gran part de les convocatòries i mobilitzacions que es duen a terme a Catalunya es concerten mitjançant les xarxes socials sense tenir cap organització al darrere. El règim jurídic de l'any 1992, que considerem que ja coartava en gran mesura el dret fonamental de reunió i manifestació, no s'adapta a la realitat de la ciutadania crítica de l'any 2012. De fet, des de fa almenys 8 anys, aquesta legislació no s'aplicava davant convocatòries espontànies dels moviments socials que no eren comunicades formalment al Govern. Això no significava que no es comunicessin les manifestacions, ja que es difonien i difonen a través de xarxes socials o mitjans de comunicació i, de fet, el Departament d'Interior organitzava els dispositius policials que considerava oportuns. La imposició sistemàtica i arbitrària de multes a persones per exercir el seu dret fonamental de reunió restringeix fortament el seu ús i entenem que la seva aplicació, just en el moment en què amplis sectors de la població catalana s'estan mobilitzant pels seus drets, no té altre objectiu que dissuadir-los de protestar.

A continuació assenyalarem algunes actuacions on hem tingut constància de l'esmentada aplicació de la Llei 1/92:

- **Mobilització del 21 de juliol en defensa de la sanitat pública:** Un grup d'unes 80 persones va ser encerclades per agents dels Mossos d'Esquadra antiavalots (BRIMO) al voltant de les 13 h a la sortida del metro Ciutadella - Vila Olímpica quan algunes d'elles es dirigien a una concentració convocada a la porta de l'Hospital del Mar en defensa de la sanitat pública. Altres persones van ser encerclades de manera aleatòria. Els Mossos d'Esquadra van decidir identificar una a una totes les persones retingudes, procediment

que va durar al voltant de 90 minuts. Aproximadament un mes després, unes 70 persones van rebre una sanció administrativa per manifestació il·legal que els imposava l'obligació de pagar 300 euros a l'Estat.

- **Mobilització després del desallotjament del moviment "Pren la Borsa"**: El 17 de setembre de 2012 es va realitzar una acampada simbòlica a la porta de l'edifici de la Borsa de Barcelona. El dia 18, els Mossos d'Esquadra la van desallotjar. Després de l'actuació policial, un grup de persones va començar una manifestació espontània i van ser envoltades i identificades per agents dels Mossos d'Esquadra. Setmanes després, un mínim de 30 persones van rebre al seu domicili l'obertura d'un expedient administratiu per manifestació il·legal i se'ls ha imposat una sanció de 300 euros.
- **Protesta pel desallotjament sorpresa de la Universitat Lliure La Rimaia²**: El 9 maig de 2012 va ser desallotjat sense previ avís un dels principals Centres Socials i Culturals de la ciutat de Barcelona sense que ni el Jutjat d'Instrucció, ni la policia els avisessin del dia que s'anava a produir el desallotjament. Es tractava d'un Centre Social en el que participaven nombroses persones i en el moment en què es van assabentar que s'estava desallotjant en condicions irregulars van decidir de manera espontània i convocats a través de xarxes socials i de missatges de text concentrar-se en senyal de protesta . La reacció dels Mossos va ser envoltar de manera agressiva al primer grup de persones que van arribar i tenir-les retingudes al voltant de 2 hores. **Aquestes persones van ser identificades i la setmana passada van rebre la notificació d'obertura d'un procediment administratiu sancionador per vulneració de la llei 1/92 que podria comportar multes de fins a 200 euros per a cadascuna.**

Segons fonts periodístiques consultades per l'equip que desenvolupa aquest informe, **el Departament d'Interior va explicar que des del setembre de 2011 s'han obert 250 expedients sancionadors aplicant la Llei 1/1992 de Seguretat Ciutadana.**

2.6. Actuació dels Mossos d'Esquadra davant la cimera del Banc Central Europeu.

Els dies 2, 3 i 4 de maig de 2012 va tenir lloc una reunió del Banc Central a la ciutat de Barcelona. **Tot i que els moviments socials de la ciutat no havien convocat ni una sola manifestació contra la cimera durant el seu transcurs, el Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya, juntament amb el Ministeri d'Interior del Govern**

---

2 http://ccaa.elpais.com/ccaa/2012/05/09/catalunya/1336546732_766720.html

espanyol, van desenvolupar un desplegament policial inèdit a la ciutat de Barcelona només comparable amb desplegaments propis de la celebració d'uns Jocs Olímpics.

Es va fer un desplegament policial d'uns 8.000 agents entre efectius dels Mossos d'Esquadra, de la Policia Nacional i de la Guàrdia Civil ³. Així mateix, el Govern va decidir suspendre el tractat de Schengen i van restablir controls a la frontera amb França i en aeroports i ports durant una setmana.

El desplegament policial, tot i que no s'havia convocat cap manifestació contra la cimera, va tenir importants conseqüències en altres mobilitzacions convocades en aquestes dates a la ciutat. A continuació descriurem algunes de les actuacions policials que es van dur a terme:

- Establiment de *Check Points* durant la setmana anterior a la Cimera

La setmana anterior a la cimera va estar marcada per la implantació de controls selectius d'identitat i ideològics en punts estratègics de la ciutat. El 29 d'abril tres furgonetes d'antiavalots es van instal·lar a la plaça de Sants durant diverses hores i van realitzar controls d'identitat selectius. Segons han informat diverses persones afectades, en aquest control, a més de ser identificats, eren sorpresos amb preguntes de tall ideològic com si tenien relació amb el centre social Can Vies. Hores després, la mateixa operació es va desenvolupar al barri de Sant Antoni, als voltants d'un altre centre social del barri.

El dia següent, 30 d'abril, es va desplegar un dispositiu de les mateixes característiques al barri de la Ribera, a l'espai conegut com "El Forat de la Vergonya". Al barri de Sants es va tornar a repetir el dispositiu.

- *Check Points* als accessos a inicis de manifestacions

El dia 1 de maig van tenir lloc les habituals manifestacions pròpies d'un dia de reivindicació dels drets de les treballadores i treballadors. A Barcelona va tenir lloc una manifestació convocada pel moviment 15M i els sindicats alternatius de la ciutat. La manifestació estava convocada a les 17 h a la plaça Universitat.

Els Mossos d'Esquadra van tancar durant una hora i mitja la parada de metro situada a la mateixa plaça, fet que obligava a totes les persones que volien assistir-hi a entrar pels carrers adjacents. Tots i cadascun d'aquests carrers estaven presos per agents dels Mossos d'Esquadra

---

3

http://ccaa.elpais.com/ccaa/2012/05/02/catalunya/1335956015_900525.html

antiavalots uniformats i per agents de paisà encaputxats o tapats amb un buf, abillats amb uns braçlets identificatius. El conjunt d'agents formaven dispositius que demanaven la documentació de manera arbitrària i selectiva a un gran nombre de persones que es disposaven a anar a la plaça on començava la marxa. Així mateix, van realitzar un gran nombre de registres d'efectes personals. En aquests controls, els Mossos d'Esquadra van retenir durant diversos minuts a desenes de persones. L'actitud policial era plenament intimidatòria tant per la seva indumentària (tant els uniformats com els que no anaven encaputxats) com per la manera en què es dirigien a les persones que acudien a manifestar-se en un dia com l'1 de maig. Així mateix, van insultar diverses persones arribant fins i tot a agredir-ne com a mínim a dues, les quals han interposat denúncia als Jutjats de Barcelona. Un d'aquests últims casos va ser captat per una persona que gravava des del balcó de casa [<http://www.elperiodico.com/es/noticias/sociedad/bofeton-investigado-1832148>].

El dia 3 de maig de 2012, diferents col·lectius estudiantils i universitaris van convocar una manifestació a les 12 h contra la pujada de taxes universitàries i per defensar una educació pública gratuïta i de qualitat. Els Mossos d'Esquadra van realitzar el mateix sistema de control dels accessos a la manifestació. Un cop finalitzada, es va iniciar una marxa espontània per un grup d'universitaris que es dirigien a una facultat que es troba al centre de Barcelona. Aquests van ser encerclats per agents antiavalots i es van viure moments de molt aclaparament per part d'aquestes persones, diverses de les quals van arribar a ser colpejades pels agents. Aquests policies, mitjançant cops i de manera agressiva, conduïen la manifestació, que estava totalment encerclada. L'actuació policial es mostra perfectament en el següent vídeo [<http://www.youtube.com/watch?v=HLVUCGactac>].

2.7. Web d'identificació de "violents" implantada pels Mossos d'Esquadra

Un dels fets que més malestar ha ocasionat i que demostra el rumb de falta de límits en la política policial és la publicació a la pàgina web dels Mossos d'Esquadra d'una sèrie de fotografies de "sospitosos" perquè la gent els ajudés a identificar-los. Aquesta clara extralimitació en les tasques de la policia, preocupa per la facilitat i llibertat amb la qual s'usen imatges de persones que no han estat acusades ni tenen un procés judicial obert i, d'aquesta manera, es viola clarament el dret a la intimitat i la pròpia imatge, així com la presumpció d'innocència.

Les crítiques no es van fer esperar i van ocasionar que el Síndic de Greuges obrís una investigació sobre aquest tema i que la Fiscalia de Menors fes una denúncia per obligar a

retirar la fotografia d'un menor, ja que la llei en prohibeix la publicació. Els responsables van retirar aquella fotografia sense més conseqüències ni explicacions.

Aquesta mesura no només preocupa per la violació de drets fonamentals, sinó perquè, a més, anima la delació ciutadana, que lògicament no respon a les garanties d'un sistema penal democràtic. En temps tan difícils com els que vivim, encoratgen la desconfiança i el temor entre les ciutadanes i els ciutadans.

Aquesta pàgina web, activada el 24 d'abril i mantinguda durant un mes, ha estat ara retirada per, segons els seus responsables, "no estigmatitzar". El mal ja està fet i, a més, no descarten la seva utilització de nou en el futur si tornen a passar fets que ho justifiquin.

Resulta d'altra banda sorprenent que es dediquin tants esforços a identificar ciutadanes i ciutadans quan els Mossos d'Esquadra continuen incomplint la legalitat vigent en aparèixer públicament sense la identificació corresponent. D'altra banda, cada vegada que surten els Mossos d'Esquadra, antiavalots o no, o de paisà, van amb les cares cobertes, justament en un mes en què s'ha comunicat que també es pretén modificar la Llei Orgànica sobre Protecció de la Seguretat Ciutadana per multar, amb fins a 30 mil euros, als que vagin a manifestacions violentes amb la cara coberta.

3. Atac a la universitat: la sembra de la sospita en el món universitari

Des del dia de l'última vaga general, el passat 29 de març de 2012, encara que ja existeixen antecedents de tot el que s'esmentarà, s'han anat fent diversos tipus d'assenyalaments cap a la universitat a Catalunya com a lloc que acull o alimenta o comprèn els "violents que integren les guerrilles urbanes" de l'actualitat. La sospita s'ha anat estenent des d'estudiants suposadament violents i organitzats a professors i intel·lectuals a qui se'ls acusa de "comprendre'ls" (Felip Puig, conseller d'Interior, 30 de març de 2012).

Tot va començar amb la detenció i empresonament de tres joves estudiants universitaris sota l'acusació d'haver cremat contenidors durant el matí del dia de la vaga general. El decret d'ingrés a la presó provisional d'aquests joves, estudiants que no tenen antecedents penals i tenen família i arrelament a la societat, va motivar les primeres paraules abans esmentades del Sr. Puig. A partir d'aquí, i com a conseqüència dels diversos actes de solidaritat amb els tres joves organitzats per col·lectius d'estudiants, es van succeir més afirmacions i acusacions de responsables policials sobre la institució universitària.

Només cal esmentar, com a mostra del que s'està dient, les paraules pronunciades pel senyor David Piqué, Comissari General de Coordinació Territorial dels Mossos d'Esquadra, que va advertir, el passat dia 20 d'abril, als que suposadament pretenen destruir la societat a través de la violència, que la policia catalana "va a per ells" i que els detindran i "ho pagaran car" (cf. LA VANGUARDIA, 20/04/2012). Com refereix el diari citat, la seva va ser la intervenció més aplaudida en l'acte del Dia de les Esquadres, festivitat dels Mossos d'Esquadra, i allí es va referir expressament a les denominades "guerrilles urbanes" advertint-los que, malgrat que "s'amaguin en coves o en clavegueres", els mossos els trobaran i els detindran. Concretament, va assenyalar que "es poden amagar on vulguin perquè els trobarem. Ja sigui en una cova o en una claveguera, que és on s'amaguen les rates, o en una assemblea que no representa ningú o darrere d'una cadira d'una universitat". Aquestes paraules van ser pronunciades l'endemà d'haver estat detinguts sis joves, que després posarien en llibertat, identificats com a suposats participants en incidents ocorreguts el dia de l'esmentada vaga general.

Mentrestant, des de la Conselleria d'Interior es demanava informació al Sr. Cap de Gabinet del Rector de la Universitat de Barcelona sobre un curs d'extensió universitària anomenat "Curs de capacitació en la prevenció i denúncia de la tortura" i dut a terme a la Facultat de Dret per l'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans, al director del qual se li va demanar que en remetés el programa atès que era considerat "d'interès policial" en el marc de les investigacions sobre moviments socials a Barcelona. El director de l'Observatori va remetre'n el programa al Cap del Gabinet del Rector amb una nota en què manifestava un profund malestar per aquesta intromissió policial en una tasca estrictament acadèmica i degudament aprovada després de passar per tots els tràmits del procés respectiu.

Tenim constància, alhora, de l'existència de trucades telefòniques i d'altres tipus d'investigacions similars fetes per comandaments dels Mossos d'Esquadra a autoritats d'Universitats públiques catalanes (en concret de la Universitat de Barcelona i de la Universitat Autònoma de Barcelona) per tal de recollir informació sobre l'existència de supòsits grups "violents" d'estudiants i de conèixer activitats que, segons criteri policial, poden suposar o preparar alteracions de l'ordre públic. Això està generant un clima enrarit a la universitat pública absolutament contraproduent al que hauria de ser un àmbit educatiu com l'esmentat.

A més de tot això, hem d'alertar també de les recents intervencions policials a les instal·lacions de la Universitat Autònoma de Barcelona i de la Universitat de Girona en què, vulnerant el principi d'autonomia universitària, unitats policials van intervenir també en el desallotjament d'estudiants i van reprimir d'aquesta manera les protestes estudiantils convocades per protestar contra les retallades i els increments de taxes universitàries.

4. Continuïtat i augment de maltractaments en situacions de privació de llibertat: Centres d'Internament d'Estrangers i règim DERT a Catalunya

a. L'opacitat del Centre d'Internament d'Estrangers de la Zona Franca

El Centre d'Internament d'Estrangers (CIE) de Barcelona ha estat objecte d'una gran polèmica en la societat catalana i espanyola. Els CIE, malgrat que són institucions de privació de llibertat vigents a l'Estat espanyol des de l'any 1985, no han estat objecte de cap reglamentació fins a l'actualitat. Des de fa molts anys, diferents organitzacions de defensa dels drets de les persones migrants i entitats de defensa dels drets humans denuncien públicament la situació de maltractament institucional que hi ha als CIE de l'Estat.

Pel que fa al CIE de Barcelona, d'una banda, cal parlar del maltractament que suposa el funcionament mateix de la institució. Tot i que no són centres de caràcter penitenciari, l'estructura és completament carcerària; les persones internades, les quals viuen un moment de gran angoixa personal, no són informades correctament de la seva situació; les comunicacions familiars són molt curtes (d'uns 10-15 minuts) i tenen lloc en locutoris incòmodes amb un vidre al mig; les persones internades relaten que no tenen lavabo a l'interior de les cel·les, cosa que els ha portat en moltes ocasions a haver de fer les necessitats a les nits en cubells; les deportacions es fan sense atorgar el dret de les persones d'acomodar-se dels seus familiars i amics, etc.

D'altra banda, les organitzacions que han visitat durant l'últim any el CIE de la Zona Franca han alertat de l'existència d'un tractament continuat de caràcter racista cap a les persones internades, com també de la proliferació de situacions de maltractament tant físic com psicològic. Així mateix, cal fer un èmfasi especial en la situació d'impunitat que envolta les situacions de maltractament. Sobretot en aquelles que es produeixen en persones que finalment són deportades i en aquelles que pateixen el maltractament durant la deportació.

Cal destacar que a Barcelona, més d'un any després que en altres ciutats que allotgen un CIE, es van posar en marxa els jutjats de control del CIE, encarregats de vetllar pels drets de les persones internades. Aquests jutjats han entrat en funcionament el març del 2012, tres anys després del que s'havia acordat en la Llei Orgànica d'Estrangeria. A més, malgrat els anuncis que el Govern espanyol aprovaria el reglament dels CIE, a data d'avui encara no ha estat aprovat, fet que atorga un marge d'arbitrarietat altíssim al director del CIE de Barcelona. Cal posar igualment de manifest que l'esberrany de reglament que el Govern ha mostrat a algunes organitzacions socials suposa un retrocés clar pel que fa al respecte dels drets fonamentals de les persones internades, ja que retira drets concedits pels jutges de control dels CIE de Madrid i de València, com ara el dret de conèixer la data i l'hora de la deportació amb un mínim d'antelació.

A continuació reproduïm alguns dels episodis que s'han esdevingut al CIE de Barcelona:

— El **3 de gener del 2012** un intern va ser agredit per un grup d'uns cinc agents de la Policia Nacional en el transcurs d'un escorcoll que va tenir lloc a la matinada. Li van produir lesions de diversa consideració, per les quals va haver de ser traslladat a un centre hospitalari.

— El **6 de gener del 2012** va morir al CIE de Barcelona Idrissa Diallo, un jove de Guinea Conakry com a conseqüència d'una possible negligència mèdica i d'una falta d'assistència de traductors. Els fets van donar lloc a un comunicat subscrit per més de 140 organitzacions socials que transcrivim a continuació:

Comunicat públic davant els fets esdevinguts al CIE de la Zona Franca

Les entitats, les organitzacions i els col·lectius sotasignats volem manifestar davant la societat civil i davant les administracions catalana i estatal que:

— *Des que es va obrir el Centre d'Internament d'Estrangers de la Zona Franca l'any 2006 s'han produït nombroses irregularitats que han tingut com a conseqüència la vulneració sistemàtica de drets de les persones que han estat internades al CIE de la Zona Franca, igual que passava anteriorment a la Comissaria de la Verneda.*

— *Des de la primera setmana de gener s'han produït situacions especialment greus al CIE de la Zona Franca:*

- ***Des de començaments d'any s'han presentat dues denúncies per maltractaments*** produïts a l'interior del Centre, perquè dos interns han estat agredits i vexats per membres del Cos Nacional de Policia. Aquestes denúncies se sumen a les que s'han anat presentant des de fa anys.
- ***La nit del 5 al 6 de gener va morir Idrissa Diallo***, un jove guineà de 21 anys a l'interior del CIE al voltant de les dues de la matinada. Contràriament al que ha manifestat la policia, diversos testimonis dels fets han afirmat que hi podria haver hagut una negligència motivada, en part, per la falta de traductors al CIE de Zona Franca. ***L'associació solidària DAB, integrant de Papers i Drets per a Tothom, va interposar el dia 11 de gener una denúncia davant el jutjat d'instrucció número 5 de Barcelona per poder personar-se com a acusació particular en el cas de la mort del guineà Idrissa Diallo.***
- ***Una de les persones que era a la cel·la amb Idrissa, i un dels principals testimonis dels fets, va demanar assistència lletrada a dues advocades mitjançant una trucada telefònica.*** Aquestes advocades van accedir diumenge a la tarda a parlar amb l'intern. El van veure durant mig minut en què l'intern tan sols va expressar que estava vivint una situació de molta violència dins del CIE. En aquest moment ***el director va expulsar de molt mala***

manera amb l'ajuda de més policies les dues advocades del Centre, cosa que va suposar la privació a la persona interna del dret d'assistència lletrada. L'endemà a la tarda, es va impedir sota ordres expresses del director del Centre Jose Manuel Casado la visita d'un altre advocat al mateix intern, després que aquest ho tornés a demanar per telèfon. Els tres advocats/des han presentat una queixa davant la Comissió de Defensa, i davant la Comissió de Relacions amb l'Administració i la Justícia (CRAJ) del Col·legi d'Advocats de Barcelona.

- **Per últim, des que van passar els fets s'ha obstaculitzat i impedit l'entrada de persones d'entitats i col·lectius que treballen per la defensa dels drets de les persones migrants perquè visitessin les persones internes.**

Davant dels fets exposats, les entitats sotasignades exigim:

- **Que s'investiguin i s'aclareixin les circumstàncies que van envoltar la mort d'Idrissa Diallo** perquè se sàpiga si hi va haver cap tipus de negligència per part de les persones que custodiaven les persones privades de llibertat al CIE de la Zona Franca.
- **Que es prenguin mesures de protecció per a les persones que han estat testimonis de la mort d'Idrissa**, ja que no podem oblidar que a més de no haver pogut ser assistits per advocats estan custodiats per les mateixes persones que podrien haver comès una negligència, i això podria afavorir pressions a l'hora d'exercir la seva condició de testimonis. Entenem que atesa la situació haurien de ser posades automàticament en llibertat ja que són testimonis d'uns fets especialment delicats i que en cap cas no han de ser deportades.
- **Que de cap manera no es torni a negar el dret d'assistència lletrada a les persones internes al CIE de la Zona Franca** i que es respecti i es faciliti la tasca professional dels advocats/des al CIE de la Zona Franca.
- **Que no s'obstaculitzi ni s'impedeixi l'accés de persones de la societat civil, d'entitats i d'organitzacions que treballen per la defensa dels drets de les persones migrants i pels drets humans al CIE de la Zona Franca.** Encara que es vulgui convertir el CIE en un lloc opac i apartat de la societat, les organitzacions o entitats sotasignades no ho tolerarem.
- **Que es nomeni al més aviat possible uns jutjats de control concrets dels Centres d'Internament d'Estrangers**, igual que s'han nomenat en altres ciutats com Madrid o València. A Barcelona, l'encarregat de vetllar pels drets de les persones internes al CIE és el jutjat de guàrdia de cada dia, la qual cosa a la pràctica suposa que no se supervisa el

que passa al CIE de la Zona Franca. Entenem que el control només es podrà exercir nomenant jutjats concrets.

- **Que s'acabin les situacions de violència i de maltractament a l'interior del CIE de la Zona Franca** i en el moment en què les persones són traslladades a l'aeroport per ser deportades, moment en què sabem que s'han produït situacions de maltractament.
- **Que s'acabin les batudes per criteris racials a Catalunya i a l'Estat espanyol**, que fan aturar i identifiquen persones a la via pública, a les estacions de tren, d'autobús, a l'aeroport, a la sortida de locutoris o d'associacions d'immigrants perquè el color de pell no es correspon amb els trets ètnics europeus.

Les entitats sotasignades entenem que s'han d'adoptar les decisions pertinents perquè es respectin els drets de les persones que són privades de llibertat als Centres d'Internament. No obstant això, continuarem treballant des de la societat civil perquè es respectin mentre no es decideixi la principal decisió política que entenem que s'ha de prendre respecte als Centres d'Internament d'Estrangers, la qual no és altra que el tancament. **Exigim el tancament del Centre d'Internament de la Zona Franca i de tots els CIE de l'Estat espanyol. No s'ha de privar ningú de llibertat pel fet de no tenir regularitzada la situació administrativa.**

— **L'abril del 2012** D. B., ciutadà d'origen georgià, va denunciar davant el jutjat de guàrdia una situació de maltractament fruit d'una agressió policial, la qual cosa va generar l'obertura d'un procés penal. Tot i que l'advocat de l'intern va sol·licitar que se li prengués declaració i que fos visitat per un metge forense de manera urgent, D. B. va ser deportat el 7 de maig sense que ni ell ni els testimonis principals del cas haguessin declarat davant del jutjat d'instrucció. Com a conseqüència d'aquesta situació, D. B. i dues persones del mateix país van fer una vaga de fam per a denunciar la seva situació. A més, aquesta mateixa persona, que es va autolesionar fins a tres vegades per evitar la deportació, va denunciar davant el Síndic de Greuges una situació de maltractaments en el procés de deportació: "**Quan han aconseguit obrir la cel·la hi havia molts policies, uns quinze. Abans que entressin ens hem fet talls als braços i altres zones del cos. Han entrat molts policies i ens han colpejat a tots, ens han colpejat molt, per tot el cos. Tinc el cos sencer ple de blaus. Després ens han posat manilles a les cames i als braços, i cinta aïllant per tot el cos per deixar-nos completament immobilitzats. No ens han portat a l'hospital tot i les ferides que teníem. Un metge ens ha curat una mica les ferides, però continuàvem sagnant. Ens portaven com si fóssim sacs de patates. Ens han ficat a les furgonetes, semblàvem porcs allà dins. Durant el camí, abans de ficar-nos a la furgoneta, ens han colpejat en repetides ocasions. Quan hem arribat a l'aeroport hi havia molta policia, com quaranta policies. M'han**

ficat per la força a l'avió, com si fos un animal, em colpejaven, continuava immobilitzat. *Ens han ficat en un avió del govern. No érem gaire gent, unes quinze o vint persones a l'avió*”[tanquemelscies.blogspot.com].

b. La situació a les presons catalanes. Una menció especial als Departaments Especials de Règim Tancat.

En el transcurs dels anys 2011 i 2012 s’han interposat diverses denúncies per situacions de maltractament en Centres Penitenciaris de Catalunya. Advocats i organitzacions que treballen per la fi dels maltractaments han denunciat en un recent comunicat la seva preocupació per la situació d’opacitat que envolta els Departaments Especials de Règim Tancat (DERT) de Catalunya.

Als DERT les persones preses estan aïllades en cel·les on passen tancades entre 18 i 21 hores al dia, depenent de la fase en què es trobin. Tal com s’ha anat denunciant des de fa molts anys, el mateix règim de vida en aquests departaments suposa una situació de maltractament en si mateix. No obstant això, també s’ha denunciat que és en aquests departaments on es produeixen majors situacions de vulneració de drets i de maltractaments, a causa de la gran impunitat que tenen.

En els últims mesos al CP Lledoners s’han denunciat diversos casos de maltractaments i un intern ha fet una vaga de fam de vuitanta dies de durada amb l’objectiu de denunciar l’existència de maltractaments a les presons catalanes, especialment als DERT.

Un presoner de seixanta-un anys del CP Lledoners va denunciar al febrer del 2011 una situació de maltractaments que va patir al DERT de la presó. Aquesta denúncia va suposar l’obertura d’un procés penal davant del jutjat d’instrucció número 1 de Manresa. Aquest jutjat, mesos després, va prendre la decisió d’arxivar el procés sense ni tan sols prendre declaració al presoner en qualitat de denunciador al jutjat, i sense que l’home fos avaluat per un metge i un psicòleg forense.

Un altre presoner del mateix centre va interposar dues denúncies per maltractaments a causa d’uns fets que van tenir lloc el 13 juny i el 5 de setembre del 2011 al Departament Especial de Lledoners. Com a conseqüència de la primera situació s’ha obert un procés penal davant del jutjat d’instrucció número 1 de Manresa, jutjat en què l’intern va prestar declaració el 4 de maig. La situació del 5 de setembre s’està instruint davant del jutjat d’instrucció número 5 de Manresa, i té una gravetat especial. Com a conseqüència de les agressions físiques que va rebre, va patir la fractura de dues costelles i li van danyar l’oïda i el braç. Després de patir les agressions i de passar vuit hores lligat a un llit de cap per avall en una cel·la d’aïllament, va ser traslladat a l’Hospital de Manresa, on li van fer un comunicat mèdic que consta en les

actuacions penals. Com a conseqüència d'aquests fets, i tal com ha informat el Síndic de Greuges a l'intern, un dels funcionaris imputats per aquests fets i que té el càrrec de Cap de Mòdul del Departament Especial de Règim Tancat ha estat expedientat pel Departament d'Afers Interns de la Direcció General de Serveis Penitenciaris, i ha estat, en espera de resolució definitiva, traslladat de mòdul.

De la mateixa manera, al Centre Penitenciari Brians I una interna que era al mòdul d'infermeria ha denunciat que va patir maltractaments el febrer del 2012 per part de funcionàries del DERT de la presó. Denuncia una situació de maltractaments físics i psicològics i també un ús injustificat com a element de càstig d'elements de contenció mecànica. Novament, ens trobem davant una jutgessa d'instrucció de Martorell que ha arxivat el procediment denegant totes i cadascuna de les proves sol·licitades per l'acusació, i sense que la presonera hagi estat visitada per un metge ni per un psicòleg forense.

5. Propostes de reforma del Codi Penal i de la Llei Orgànica de Seguretat Ciutadana: augment de la criminalització de la protesta social

A més de l'augment de la repressió policial i de la persecució dels manifestants, tant des del Govern català com des de l'espanyol, s'estan promovent canvis legislatius adreçats a lluitar contra el malestar popular. En el punt de mira hi ha la modificació del Codi Penal i de la Llei orgànica de seguretat ciutadana que ja el seu dia (1992) va ser objecte de nombroses crítiques per part de col·lectius, advocats i associacions de defensa dels drets humans.

Moltes d'aquestes mesures afecten directament drets civils i polítics i posen en perill les garanties de protecció davant un ús il·legítim i d'extralimitació de l'actuació policial. Fins i tot, es busca subvertir la finalitat d'algunes modificacions del CP introduïdes el 2010. És el cas de **l'art. 31 bis del CP**, que estableix aquesta responsabilitat per fer responsable els qui cometen delictes en nom o per compte d'empreses, i en el seu profit, els seus representants legals i els administradors de fet o de dret. Alhora, estableix que seran responsables dels delictes comesos, en l'exercici d'activitats socials i per compte i profit de les mateixes, dels qui hagin comès aquests fets sense el control adequat de les activitats esmentades.

Les penes que es poden imposar són: multa, dissolució, suspensió de les activitats per un màxim de cinc anys, clausura dels locals per un màxim de cinc anys, prohibició de la mateixa activitat en el futur, inhabilitació per a l'obtenció d'ajuts o de subvencions públiques, per a contractar amb el sector públic i per a beneficiar-se dels incentius de la Seguretat Social. Es destaca que tant la clausura temporal dels locals com la suspensió de les activitats i la intervenció judicial seran mesures que podran aplicar-se cautelament durant la instrucció.

Exactament el mateix queda previst a l'**art. 129 CP** en "cas de faltes o delictes comesos en

empreses, organitzacions, grups o qualsevol altra classe d'entitats o agrupacions de persones [sense personalitat jurídica], amb la seva col·laboració o per mitjà seu”.

Es destaca també d'aquesta reforma del CP del 2010 **l'art. 570 bis**, en tant que defineix la concepció jurídica d'organització criminal com a “l'agrupació formada per més de dues persones amb caràcter estable o per temps indefinit, que de manera concertada i coordinada es reparteixin diverses tasques o funcions per tal de cometre delictes, com també de dur a terme la perpetració reiterada de faltes”, o **l'art. 570 ter 1 in fine**, que determina la concepció de grup criminal com “la unió de més de dues persones que, sense tenir algunes o cap de les característiques de l'organització criminal (...), tingui com a finalitat o per objecte la perpetració concertada de delictes o la comissió concertada i reiterada de faltes”.

De la mateixa manera, sense que encara no hagin passat ni dos anys d'aquesta vint-i-cinquena reforma del CP del 1995, el govern actual anuncia un paquet de mesures de reforma del CP, la Llei d'enjudiciament criminal i la Llei orgànica de protecció de la seguretat ciutadana, que enunciem tot seguit de manera breu. En la posterior anàlisi que farem d'aquestes mesures, observarem com la concepció de “guerra preventiva”, aquesta vegada a la dissidència social, no és una època passada en l'exercici de la política criminal del nostre país, ans al contrari, resulta una pràctica deliberada la finalitat de la qual està perfectament buscada —tal com va destacar Felip Puig, conseller d'Interior de Catalunya, a principis del mes d'abril—, “que la gent tingui més por del sistema”:

- El ministre de Justícia anuncia la unificació en la investigació i l'enjudiciament en els supòsits en què estiguin implicats majors i menors infractors. No podem ignorar que, en el nostre sistema, s'atribueix al Ministeri Fiscal l'impuls de la investigació i de la iniciativa processal, com també —encara que probablement de forma esquizofrènica— el paper de garant dels drets del menor per tal de complir amb el mandat a les autoritats de vetllar per l'interès superior del menor”.
- Aplicació de la normativa relativa a la responsabilitat penal de les persones jurídiques introduïda el 2010 —tal com hem explicat anteriorment— a sindicats de treballadors, associacions i partits polítics “pels danys dels seus afiliats”. Més endavant farem referència a situacions assimilades en els casos de grups de recerca universitària que es troben investigats per l'aparell policial.
- Propostes de modificació del capítol II, títol XXII del CP, que regula els delictes d'ordre públic, amb què el Govern pretén considerar un agreujant del delicte de “desobediència a l'autoritat” el fet que es produeixi en el desenvolupament d'una manifestació o d'una concentració. D'aquesta manera, la conseqüència jurídica podria arribar a una pena d'entre un i tres anys de presó (**cas en què aleshores podria ser imposada la presó provisional**), mentre que actualment el delicte està penat amb una pena que no

supera l'any de presó.

- Proposta d'inclusió de la "resistència pacífica" dins del delictes d'"atemptat a l'autoritat". Alhora, es pretenen introduir entre les "modalitats d'escomesa" (atac violent a un policia) les amenaces i els comportaments intimidatoris o el llançament d'objectes perillosos, ja que, tal com assenyala el ministre d'Interior "no es tracta només de respondre des del Codi Penal a iniciatives de guerrilla urbana que cada vegada proliferen més als nostres carrers, però tampoc d'instal·lar-nos en el bonisme jurídic" (www.publico.es, 15 d'abril, 2012).
- Anunci d'inclusió com a "delictes d'integració en organització criminal" la convocatòria de concentracions violentes per Internet. La difusió per mitjà d'Internet i de les xarxes socials de les convocatòries que, per exemple, no hagin estat notificades o que es neguin a abandonar el lloc de concentració tot i l'avís de la policia, es consideraran concentracions violentes o que "alterin greument l'ordre públic", i s'equipararan al tipus delictiu esmentat. Així, s'estableix una pena mínima de dos anys de presó, per la qual cosa es podrà imposar presó provisional.
- S'inclourà com a "delictes de desordre públic" l'entrada i l'obstaculització de l'accés a establiments públics, i s'ampliarà la quantia dels danys no sols als que es produeixin en establiments, sinó també als que derivin de la interrupció de qualsevol servei públic.

En aquest breu repàs, no es pot oblidar l'ús desmesurat de la presó preventiva per part de l'àmbit jurisdiccional, ja que, tal com s'entreveu en la nostra legislació penal, hauria de ser imposada en casos excepcionals, materialitzant així el principi de subsidiarietat de la mesura tal com estableix la nostra legislació vigent i la innumerable jurisprudència relacionada. Així, en els supòsits narrats al llarg d'aquest informe, s'han decretat presons provisionals fins i tot abans de la comissió de cap il·lícit penal, com va ser el cas dels tres estudiants que van participar en la vaga general del dia 29 de març del 2012, per a qui es va decretar l'ingrés a presó pel jutjat d'instrucció 18 de Barcelona, arran de la seva detenció abans que es produïssin els aldarulls.

Aquestes situacions han provocat força protestes, entre les quals cal destacar les encapçalades per la Comissió de Drets Humans del Col·legi d'Advocats de Girona, la Federació d'Associacions de Veïns de Barcelona (FAVB) i l'Associació Catalana de Defensa dels Drets Humans (ACDDH), entre altres entitats, que han protestat per l'evident i flagrant vulneració del dret a la presumpció d'innocència i per la imposició de mesures de privació de llibertat predelictives absolutament contràries a l'ordenament jurídic espanyol.

La gravetat d'aquests decrets de presó provisional està, precisament, en els motius que s'addueixen en els seus fonaments. En el cas assenyalat, les raons que van motivar la imposició d'una mesura de privació de llibertat predelictiva es van basar en la probabilitat

futura de comissió de possibles aldarulls en actes que havien de tenir lloc els dies posteriors a aquesta vaga general a la ciutat de Barcelona: els actes del Dia del Treball, la cimera del Banc Central Europeu i el partit de futbol entre el FC Barcelona i l'RCD Espanyol. Cal no oblidar que es tractava de joves estudiants universitaris, sense antecedents penals i sense acreditar, per la jurisdicció que els va empresonar, possibles dades objectives que portessin a determinar que exercirien el seu dret de protesta per mitjà d'actuacions il·lícites, però els va resultar d'aplicació l'anomenat "delicte de risc" (art. 514.2 CP). Resulta evident que la finalitat que presumptament es busca amb la imposició d'una mesura tan costosa com la privació de la llibertat es podria assolir amb una menor ingerència en aquest dret bàsic i fonamental.

D'aquesta manera, el pressupost "alarma social" s'uneix *de facto* als establerts per la Llei d'enjudiciament criminal espanyola sense que hi hagi una reforma legislativa *ad hoc* i, per tant, sense les garanties i les cauteles que la Constitució espanyola estableix. Probablement, aquest nou pressupost no complirà l'anomenat *fumus boni iuris* que ha de presidir qualsevol decisió sobre presó provisional, ja que no determina l'existència de "raó i motius suficients de la comissió d'un delicte de certa entitat" per a l'adopció (art. 503 Llei d'enjudiciament criminal).

CONCLUSIONS. De l'Estat social a l'Estat penal

Arran de les manifestacions que s'han fet, basades en documents, publicacions i casos concrets que serveixen d'exemple a la deriva autoritària que es denuncia, l'informe presenta les següents **conclusions**, com també una **petició expressa al Comitè per la Prevenció de la Tortura i altres penes o tractaments cruels, inhumans o degradants** del Consell d'Europa.

La regressió que s'està produint a l'Estat espanyol, i que aquest informe concentra en l'àmbit específic de Catalunya, amb relació als drets fonamentals de la ciutadania com a conseqüència de l'increment de la repressió policial i penal de la dissidència, afebleix els pilars d'una societat democràtica.

A continuació, es presenten ordenadament i separades en apartats temàtics les següents conclusions que demostren el que s'està afirmant.

a) Afectació en la política criminal de l'Estat espanyol i Catalunya:

- La decisió de suspendre la vigència del Tractat de Schengen i de restablir les fronteres per procedir a ferris controls sobre l'entrada de persones a l'Estat espanyol com a "prevenció" d'uns suposats perills d'ordre públic davant una reunió de directius del Banc Central Europeu.
- La decisió de blindar per terra, mar i aire la ciutat de Barcelona durant els dies de l'al·ludida reunió amb milers de policies (centenars d'ells, de paísà) fent tasques "preventives" i massius controls ciutadans com ara requisicions indiscriminades als vianants.
- La decisió de procedir a una reforma del Codi Penal per augmentar la penalitat en certs supòsits, equiparant l'anomenada "resistència passiva" amb l'"activa", pretén igualar comportaments absolutament diferents amb l'única finalitat d'augmentar la penalitat i de permetre decrets de presó preventiva.
- La decisió d'augmentar també la penalitat en casos d'aldarulls produïts en manifestacions públiques de ciutadans amb l'amenaça de reprimir també les organitzacions, legals, que puguin convocar manifestacions si després s'hi produeixen aldarulls.

b) Conseqüències en l'àmbit policial. Atesa la gran quantitat de

conseqüències en aquest àmbit, es procedeix a fer una llista remetent al que s'ha dit en totes les pàgines anteriors d'aquest informe:

- Incentiu de la delació ciutadana, per mitjà de la creació d'instruments informàtics com la pàgina web del Departament d'Interior del Govern català en què es van publicar fotos de joves de qui, sense tenir cap causa ni requisitòria judicial en marxa, se sol·licitava genèricament a la ciutadania dades per detenir-los davant suposades "proves policials" en una mala concepció, a més d'excessiva i autoritària, de l'"autonomia policial". Alhora, sembla que s'ha arribat a publicar fins i tot la foto d'algun menor d'edat i, en tota la resta dels casos, s'ha contravingut el dret a la pròpia imatge i a la presumpció d'innocència de persones sobre les quals no hi havia cap tipus d'investigació judicial.
- Des d'aquest mateix Departament d'Interior, algun dels màxims comandaments policials —emprant un llenguatge propi de l'anomenat "dret penal de l'enemic"— va semblar les sospites sobre el món universitari català acusant-lo d'amagar violents i enemics, als quals va qualificar de "rates", alhora que el conseller de Justícia apuntava als intel·lectuals i professors que "els comprenen".
- Des dels mateixos àmbits s'ha emprat, constantment, un llenguatge que equipara manifestacions de descontentament social, popular i juvenil, amb elements de "guerrilla urbana" o de "kale borroka", i estratègies bèl·liques per a combatre-les, per mitjà de l'equiparació de fenòmens i accions col·lectives absolutament diferents amb l'únic objectiu de criminalitzar el descontentament enfront de les mesures de retallades econòmiques i similars.
- I per a això, aquesta policia autonòmica continua emprant estratègies com l'ús de bales de goma (tot i la recent mort d'un jove a Euskadi justament a conseqüència d'una d'aquestes bales), a més d'incomplir l'obligació normativa de la identificació policial.
- A més, el gran increment de denúncies per casos de maltractaments al cos policial esmentat suposa un augment veritablement espectacular, tal com s'especifica —de manera detallada i cas per cas— en l'annex que s'adjunta al present informe, elaborat per la Coordinadora per la Prevenció i la Denúncia de la Tortura (tal com altres organitzacions nacionals i internacionals han alertat els darrers anys; consulteu també els últims informes d'Amnistia Internacional, entre d'altres). Que per al passat any 2011, més del 85% dels

casos denunciats per maltractaments pertanyin a l'àmbit dels Mossos d'Esquadra, constitueix un fet veritablement alarmant que hauria de provocar l'obertura d'investigacions urgents, en lloc d'optar per la desqualificació i l'acusació dels qui treballen en la visualització d'una xacra com aquesta.

c) Conseqüències en l'àmbit judicial:

- Les decisions judicials recents, amb vista a la detenció policial i posterior ingrés a la presó de tres joves estudiants universitaris i d'una sindicalista, totes elles persones sense antecedents penals, que han passat prop d'un mes en centres penitenciaris, acusats d'haver alterat l'ordre i/o provocat un incendi durant els actes de protesta de la passada vaga general del 29 de març, constitueix un altre element preocupant en el sentit d'emprar com a primera ràtio, i no última, el recurs més dur dels previstos pel sistema penal en persones encara no jutjades, com ho és la privació preventiva de llibertat en presons.
- I el més greu, a més, són els arguments per a decretar ni més ni menys que presons preventives a joves estudiants universitaris sense antecedents penals: ara l'argument emprat per la titular del jutjat d'instrucció núm. 18 de Barcelona ha estat el d'"anticipar-se" a certs esdeveniments que tindrien lloc a la ciutat de Barcelona i que "presumiblement" serien objecte de sabotatges i aldarulls per part de grups "antisistema". Un raonament judicial com aquest, propi d'un dret penal *preventiu* que crèiem desterrat, sí que provoca alarma social, ja que es constitueix com un perillós antecedent per a privar persones de llibertat davant de fets futurs; un argument semblant no necessita més comentaris perquè es desqualifica per si mateix.

d) Conseqüències en l'àmbit de les institucions de privació de llibertat (Centres d'Internament d'Estrangers –CIE– i centres penitenciaris)

- L'augment de la violència institucional, de maltractaments i de tortures en els anomenats Departaments de Règim Tancats (DERT) de centres penitenciaris a Catalunya, constitueix un altre element d'immensa preocupació amb relació a la defensa dels drets humans de les persones privades de llibertat, com ja s'ha fet constar tant en el cos del present escrit com en l'annex de

l'informe sobre maltractaments a Catalunya.

- La quantitat de successos violents —alguns amb resultat de morts— produïts en els últims temps en els Centres d'Internament d'Estrangers (CIE), representa una altra baula més en la llarga llista de violacions dels drets fonamentals de persones que, sense haver comès cap delictes, es veuen en primer lloc privades de llibertat, i tot seguit, en certs casos, sotmeses a processos de deportació, alguns dels quals s'han saldat amb brutals pallisses policials enfront dels qui s'han oposat a ser expulsats pel fet de tenir família i fills a l'Estat espanyol.

*****

És evident que el que ha estat merament enunciat en aquest apartat de conclusions i demostrat documentalment en pàgines anteriors, com també il·lustrat amb casos en el cos i en l'annex d'aquest informe, revela una preocupant deriva cap a un Estat que des del punt de vista de les seves agències del sistema penal està mostrant la cara més autoritària en moments de serioses retallades econòmiques, de pèrdua de drets civils, econòmics i socials d'una ciutadania que, farta de l'espoliació a què es veu sotmesa, expressa un descontentament que és aturat i reprimat per les agències d'aquest sistema penal. Amb l'esmentada política criminal que es presenta com a *preventiva*, que identifica els descontents amb els violents, com a enemics i integrants d'un escamot que cal combatre amb mitjans extraordinaris i diferents dels que preveu la legalitat ordinària, s'ha iniciat un perillós camí. Encara que a l'Estat espanyol encara és poc conegut, en altres àmbits culturals fa anys que s'ha encunyat el terme *zemiology* per a identificar la perspectiva que estudia els danys socials provocats pels mercats i pel sistema penal. En efecte, com a derivació del vocable grec *zemia* ('mal'), aquesta perspectiva pretén posar al descobert els danys socials causats per la deriva autoritària d'uns estats que cedeixen quotes de sobirania als mercats, alhora que se n'endureixen clarament les agències penals per a la repressió de la dissidència i de la protesta social. Una protesta que, per exemple, reclama que no s'injectin diners públics als bancs que mensualment deixen al carrer unes 5.000 famílies per no poder pagar hipoteques, una protesta que pretén assegurar el dret de les persones a l'habitatge, una protesta que resisteix les retallades en la sanitat i en l'educació, etc. Dissortadament, l'Estat espanyol s'ha encarrilat cap a una direcció semblant.

Ja fa anys que estudiosos del sistema penal, investigadors universitaris, organitzacions de drets humans i col·lectius de professionals del dret alerten del

constant recurs a un augment de la penalitat que ha situat fa temps l'Estat espanyol en el primer lloc de la Unió Europea en índexs d'empresonament. Això, juntament amb les reformes dels últims anys del Codi Penal, la legislació processal, penitenciària, d'estrangeria, policial i judicial, ha suposat el capgirament de les normes penals principals consensuades en l'època de la *transició política a la democràcia*. Nombrosos informes nacionals i internacionals hi han anat fent referència els últims anys (vegeu informes d'Amnistia Internacional, Human Rights Watch, Comitè per a la prevenció de la tortura del Consell d'Europa, Síndic de Greuges de Catalunya, Coordinadora per a la prevenció i denúncia de la tortura a Catalunya, entre d'altres). I com més s'aguditza la crisi econòmica i més es manifesta la ciutadania davant el saqueig econòmic i financer que pateix, més es recorre a les agències del sistema penal per reprimir aquestes reclamacions i protestes socials.

Aquest fenomen és propi de l'anomenada "cultura de l'emergència i de l'excepcionalitat penal", de trista fama i record, i que, en altres àmbits i en altres temps no gaire llunyans, havia estat emprat per al combat contra manifestacions de violència política i de terrorisme, però mai contra les que són pròpies del descontentament social. Això posa en dubte i afebleix clarament els fonaments d'un estat social i democràtic de dret, hereu de la tradició del constitucionalisme social en què s'inscriu, entre d'altres, el Conveni Europeu per a la Prevenció de la tortura i de les penes o els tractaments inhumans o degradants del Consell d'Europa, que va entrar en vigor el 1989 i que va instituir al Comitè per la Prevenció de la tortura i altres penes o tractaments cruels, inhumans o degradants en aplicació de l'article 3 del Conveni Europeu de Drets Humans, en virtut del qual ningú no pot ser sotmès no sols a tortura sinó a penes o tractaments que puguin ser considerats inhumans o degradants.

I, en conseqüència, i per tot el que s'ha assenyalat en el present INFORME, les entitats socials, professionals i universitàries que el subscriuen,

SOL·LICITEN AL COMITÈ PER A LA PREVENCIÓ DE LA TORTURA I ALTRES PENES O TRACTAMENTS CRUELS, INHUMANS O DEGRADANTS DEL CONSELL D'EUROPA,

que tingui per presentat aquest document, que l'admeti i el rebí a tràmit i, en els seus mèrits, després de les oportunes comprovacions que calgui fer sobre la quantitat de manifestacions a què fa referència aquest informe,

— s'obri una investigació sobre el que s'ha denunciat,

- se sol·liciti als Governes espanyol i català informació sobre les pràctiques que s'han denunciat,
- es faci una visita dels inspectors del CPT europeu a Catalunya per tal d'entrevistar-se tant amb els responsables polítics com amb els operadors jurídics i organismes no governamentals de drets humans a fi de formular les recomanacions que consideri oportunes i urgents.

Realizat per l'Observatori del Sistema Penal i els Drets Humans de la Universitat de Barcelona

Subscriuen:

- **GRECS (Grup d'Investigació sobre Exclusió i Control Social de la Universitat de Barcelona).**
- **Coordinadora Catalana per a la Prevenció i Denúncia de la Tortura.**
- **Comissió de Defensa dels Drets de la Persona i pel Lliure Exercici de l'Advocacia del Col·legi d'Advocats Barcelona**
- **Associació Catalana per la Defensa dels Drets Humans.**
- **Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona (FAVB)**
- **Associació Memòria contra la Tortura.**
- **GRAFIC (Grup de Recerca i Acció sobre Fronteres i Migracions).**
- **Observatori DESC**
- **Institut de Drets Humans de Catalunya**
- **Associació Dones Juristes**

ANNEX:

INFORME CATALUNYA 2011 SOBRE SITUACIONS DE TORTURA I MALTRACTAMENTS

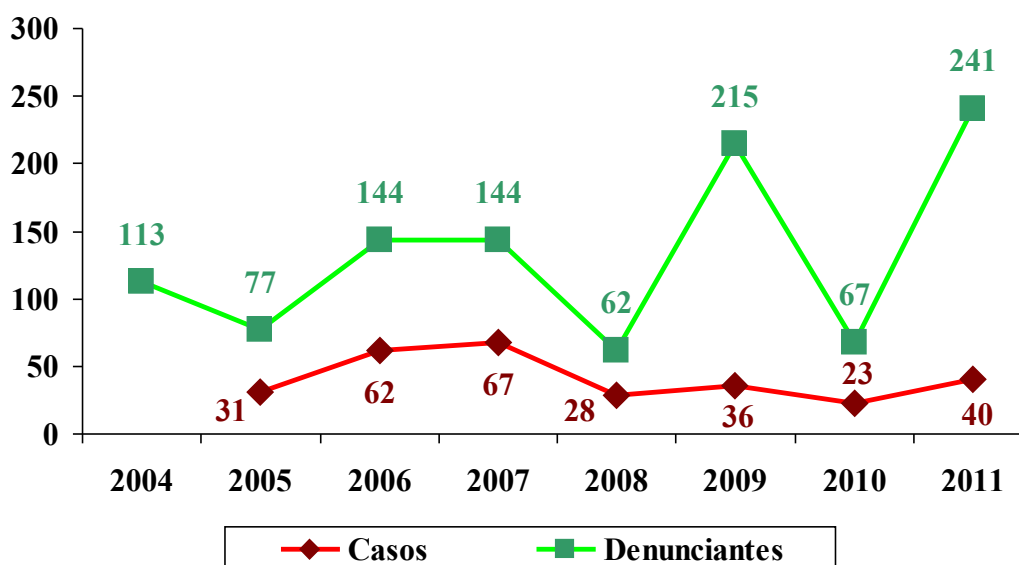
Coordinadora
para la Prevención
y la Denuncia de
la Tortura
www.prevenciontortura.org

SITUACIONS CONEGUDES PER LA CPDT A CATALUNYA

CASOS RECOPILOTS PER PROVINCIAS (2.011):

Territori: -Provincia	Situacions	Persones afectades
Catalunya	40	241
-Barcelona	30	212
-Girona	3	13
-Lleida	5	14
-Tarragona	2	2

EVOLUCIÓ HISTÒRICA DELS CASOS RECOPILOTS PER LA CPDT (2.004-2.011):

LES DENUNCIES RECOLLIDES SEGONS EL TIPUS DE PERSONA AGREDIDA (2.011):

Tipus de persona Agredida	Situacions	Persones afectades			
		Homes	Dones	Total	% total
Mov. Socials -15M	13	53	32	127	49,8%
	4	46	28	107	41,9%
Persones preses	13	10	3	13	5,1%
Migrants	10	9	7	16	6,3%
Altres situacions	7	7	--	99	38,8%
Totals	40	76	40	241	

LES DENUNCIES RECOLLIDES SEGONS EL COS DENUNCIANT (2.011):

Cos agressor	Situacions	Persones afectades	
		Total persones	% del total
Mossos d'Esquadra	17	213	85,2%
Policies Locals	11	24	9,6%
Funcionaris Presons	13	13	5,2%
TOTALS	40	241	

1.- **17 de gener de 2011 □ CP LLEDONERS (Barcelona):**
* Un home va morir a la presó barcelonina de Lledoners, sembla ser, segons fonts oficials, per una sobredosis. Un altre pres va haver de ser traslladat a l'Hospital de Sant Joan de Déu, a Manresa, on va ser atès per presentar els mateixos símptomes que l'altre mort al sofrir una altra sobredosis, tanmateix més lleu.

2.- **23 de gener de 2011 □ Barcelona:**
Un home, periodista de Kaos en la Red que es trobava informat sobre una assemblea preparatòria de la Vaga General del dia 27 de gener quan els Mossos d'Esquadra van entrar a l'immoble situat a Via Laietana (l'antic Palau del Cinema, que havia estat okupat dies abans) per al seu desallotjament, va denunciar haver estat agredit per agents policials que el van tirar a terra i allà li van donar puntades de peu i cops de puny per tot el tors i esquena. A resultes d'aquesta agressió va patir una ferida sagnant al cap, una luxació a la mà esquerra i nombroses contusions provocades per puntades de peu i cops de puny en espalad i tòrax. Tot això malgrat que es va identificar com a periodista i membre del comitè de la propera Vaga General.

Durant aquesta intervenció policial, altres persones van resultar ferides lleus, sense poder especificar quantes ni quines van ser les seves lesions.

3.- **3 de febrer de 2011 □ Vilanova i la Geltrú (Barcelona):**
* Un pare i un fill de Vilanova i la Geltrú van denunciar a un cap dels Mossos d'Esquadra per coaccions i detenció il·legal per haver-los arrestat el 6 de febrer per la possessió de 30 grams d'haixix, malgrat que tots dos homes van acreditar que el cànnabis pertanyia a una associació de consum degudament acreditada, i haver-los pressionat perquè declarassin abans de l'arribada de la seva advocada. La Jutgessa del Jutjat d'Instrucció n ° 2 de Vilanova ha imputat al cap dels Mossos perquè entén que l'arrest pretenia coaccionar els denunciants perquè s'inculparan d'un delictes inexistent, atès que la pertinença a l'associació de consumidors havia estat acreditada abans de la detenció.

4.- **17 de febrer de 2011 i següents □ CP Lledoners, Sant Joan de Vilatorrada (Barcelona):**

* J.M.J., home de 61 anys pres a la presó de Lledoners, denuncia haver estat agredit físicament i psicològicament per funcionaris de presons del CP en ser portat al mòdul d'aïllament. J.M. es trobava en vaga de fam i set, des del dia 11 de febrer de 2011, motiu pel qual el dia 17 de febrer va patir un desmai, pel que va ser portat a infermeria. Després, entre dos funcionaris, el van portar a ròssec al Departament Especial (DERT, mòdul d'aïllament). Quan va arribar al DERT, se'l va sotmetre a un escorcoll no reglamentari, sense deixar-li posar la bata. Amb humiliacions, i amb grans dificultats per manternir-se de peu, donada la seva debilitat, i mentre un dels funcionaris li torçava el canell de manera innecessària i desproporcionada causant-li forts dolors.

Ja al DERT, el dia 20 de febrer, J.M. va patir un nou desmai del que va despertar sagnant d'una orella mentre un funcionari li revifava "a cops", motiu pel qual va ser portat novament a infermeria on, en presència del metge, el mateix funcionari va tornar a colpejar. A resultes d'aquests cops, J.M. va patir una perforació timpànica, segons li va comentar el metge que es va negar a proporcionar-informe mèdic. J.M. denunciar aquests fets

---

davant el jutjat el 8 de març de 2011, sent la denúncia arxivada al juliol de 2011 i, posteriorment, recorregut aquest arxiu.

5.- **23 de març de 2011 □ CP LLEDONERS (Barcelona):**

* L.D.M., de 73 anys d'edat, va morir a la presó barcelonina de Lledoners. La família de L.D.M., que es trobava greument malalt, havia sol·licitat que se li donés la llibertat provisional sense resultats.

6.- **27 de març de 2011 □ Sabadell (Barcelona):**

* 3 dones i 1 home migrants de Sabadell (tots d'origen bolivià), van denunciar que sobre la 01:00 hores del 27 de març van ser agredides per agents de paisà de la Policia Local. Sembla ser que, les agredides estaven participant d'una discussió al carrer (una discussió forta, però entre persones conegudes per tant intranscendent) quan els agents, que van arribar en un vehicle, van començar a colpejar a les persones que participaven de la mateixa.

Com que els agents anaven de paisà, en un principi es va creure que eren skins d'ideologia racista, donat el fet de totes les persones participants de la situació eren migrants, quan posteriorment es van identificar com a policies locals i van arribar reforços uniformats a aquests, aquest error es va dissipar, però l'actuació no va deixar de ser violenta, atès que les tres dones i l'home afectats refereixen haver estat colpejats amb porres, tirats dels pèls, empesos a terra.

Quan aquests fets van acabar amb la detenció de les persones agredides, la germana d'una d'aquestes es va dirigir a la comissaria dels Mossos d'Esquadra a presentar una denúncia, que els agents es van negar a rebre al·legant que havia d'anar a posar-la a la comissaria de la Policia Local. La FAIV, Federació d'Immigrants del Vallès, va presentar denúncia judicial per aquests fets i en fer pública la seva interposició denunciar igualment que no es tracta d'un cas aïllat i que els assetjaments de la policia local a les persones migrants de Sabadell és quelcom conegut i sofert per totes elles.

7.- **15 d'abril de 2011 □ Manresa (Barcelona):**

* Durant el "gest" desallotjament de la Zona temporalment Alliberat (ZTA) Banzai, la tarda del 15 d'abril de 2011, una dona embarassada que vivia a la okupa, va haver de ser portada a l'hospital, en rebre a l'abdomen un cop durant la intervenció dels Mossos d'Esquadra a la que altres 4 dones van ser detingudes i portades a comissaria, on se les va fer passar la nit.

8.- **26 d'abril de 2011 □ CP WAD RAS (Barcelona):**

* PH, presa en tercer grau de la presó barcelonina de Wad Ras, amb l'obligació de dormir a la presó, es va suïcidar el 26 d'abril al seu domicili.

9.- **1 de maig de 2011 □ Barcelona:**

* Durant la celebració del 1r de maig alternatiu, es van produir diversos altercats entre manifestants i agents dels Mossos d'Esquadra en què es van produir 14 detencions. Un dels detinguts, un home d'uns 30 anys, va resultar ferit durant la detenció i va denunciar els maltractaments, a resultes dels quals va patir una ferida incís-contusa al cap i nombroses contusions per tot el cos.

A més del detingut que va denunciar maltractaments, diverses

persones van resultar contusionades durant les càrregues policials, quatre de les quals (1 home i 3 dones) van haver de ser ateses per ferides lleus pel SEM (Servei d'Emergències Mèdiques), segons ha informat aquest servei. Una de les lesionades, dona de 21 anys, presenta un informe mèdic que refereix contusions amb inflamació i equimosis a les extremitats superiors i inferiors i zona lumbar.

Un dels aspectes denunciats va ser l'ús de les noves armes llança projectils deformables de goma estrenades per la Policia de la Generalitat (que es plantegen com el recanvi als fusells llança pilotes de goma)

10.- 3 i 4 de maig de 2011 ▯ Barcelona:

* Després del final del partit de tornada de la Semifinal de la Lliga de Campions entre el FC Barcelona i el Reial Madrid CF, durant la celebració dels aficionats barcelonistes, la nit del 3 al 4 de maig, es van produir diverses càrregues dels Mossos d'Esquadra a les Rambles de Barcelona que es van saldar amb 20 persones ferides per la intervenció policial, que van haver de ser ateses de ferides lleus pels serveis sanitaris, com aquests van reconèixer oficialment.

11.- 10 de maig de 2011 ▯ Lleida:

* La matinada del 10 de maig de 2011, durant la celebració d'una festa popular a Lleida, un Mosso d'Esquadra fora de servei i el seu pare van denunciar haver estat agredits per diversos agents de la Guàrdia Urbana, tant d'uniforme i com de paisà, mentre eren detinguts. Després de l'arrest, els dos homes detinguts van ser portats a l'Hospital Arnau de Vilanova, on es va apreciar en els detinguts nombroses contusions, fruit dels cops rebuts dels policies locals.

12.- 27 de mayo de 2011 ▯ Barcelona:

* En el marc de les mobilitzacions de l'anomenat moviment 15M, igual que la de la Porta del Sol, es van anar succeint acampades populars en algunes places de nombroses localitats de l'Estat espanyol. L'acampada de Barcelona es va situar a Plaça Catalunya, on amb l'excusa de desenvolupar una operació de neteja (i davant la presumible celebració d'una victòria del FC Barcelona en una competició internacional), es va desenvolupar un impressionant operatiu policial des de les 07:00 hores de la matinada del dia 27 de maig fins passades les 12:00. Durant el desenvolupament d'aquest operatiu, les persones que participaven de l'acampada es varen veure retingudes per la policia dins la Plaça, al mateix temps que a les nombroses persones que es dirigiren a la mateixa per evitar el desallotjament de les persones acampades se'ls impedia l'accés per part de diversos cordons policials.

L'operatiu policial va ser mixt, amb membres de la Policia Local de Barcelona i de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra. A partir de les 9'30 del matí, davant l'enorme quantitat de gent concentrada espontàniament per protestar per l'operatiu, membres dels Mossos comencen a desenvolupar diverses càrregues contra les persones que participaven de les mateixes en les quals la brutalitat va ser freqüent i el nombre de persones afectades molt elevat. És probable que siguin diversos centenars les persones afectades amb lesions de diversa gravetat durant la intervenció dels Mossos, si bé l'Ajuntament de Barcelona va reconèixer oficialment al Síndic de Greuges la realització d'assistència mèdica d'urgència a 84 persones afectades per les intervencions policials, de les quals 10 van requerir assistència hospitalària (un amb pronòstic greu).

Durant els esdeveniments del 27M, hi va haver a Plaça Catalunya un

Legal Team format per advocats barcelonins que, sense intervenir en la concentració, va desenvolupar tasques d'observació de l'actuació policial. En el seu informe, presentat el 7 de juny, sense fer un balanç quantitatiu, considera haver testimoniat la vulneració de drets fonamentals reconeguts per la Constitució Espanyola (CE), com són: a la integritat física i moral (art. 15 CE), dret a l'ús dels mitjans de prova que garanteixin la tutela judicial efectiva (per no tenir identificació tots els agents participants de l'operatiu, art. 42 CE), dret de rebre o comunicar informació lliure i veraç (per dificultar als periodistes el seu treball, art. 21 CE), dret a la propietat i intimitat personals (art. 33 i 18 de la CE, respectivament), dret de reunió i lliure circulació (art. 21 CE). Una de les apreciacions més crítica de l'informe del Legal Team és la que afirma:

"Durant els nostres treballs d'observació vàrem poder constatar que es va lesionar l'integritat física d'un gran nombre de persones. La majoria de les agressions que vàrem poder observar van ser en relació a persones que estaven, o bé qüestionant verbalment l'actuació dels agents o bé oferint una resistència pasiva a la seva actuació, asseguts al terra amb les mans alçades o de peu i estàtics. Algunes de les persones agredides estaven allunyades dels espais coberts per la presència policial, i sembla ser, que estaven únicament observant l'evolució dels esdeveniments. Les persones afectades corresponen a un ventall d'edats diferents, tot i que la majoria són persones joves. També és precís destacar que es varen poder presenciar cops amb les defenses i maltractament d'obra cap a persones acreditades com a premsa i amb el braçalet que servia de distintiu. [...] Les agressions practicades pels efectius policials varen poder provocar lesions greus, atès la desproporció de la força utilitzada, la forma de portar-la a terme, els mitjans utilitzats i el fet de que algunes persones es varen veure sagnant. La gran majoria de les agressions varen consistir en cops amb les "defenses" (porres) dels agents, algunes d'elles extensibles, i en part, metàl·liques. També es va disparar amb les escopetes de pilotes de goma i diverses persones presents referien que havien sigut disperades a curta distància. Algunes de les lesions es varen produir durant les maniobres efectuades pels agents a l'intentar dispersar els grups de persones que estaven assegudes evitant el pas dels camions de neteja."

El Síndic de Greuges va rebre més de 350 queixes de persones afectades per la intervenció policial del 27 de maig a Plaça Catalunya, i la confirmació oficial de 84 persones ateses pels serveis d'urgència. En la seva valoració de l'operatiu policial del 27 de maig (fruit d'una investigació d'ofici i de les nombroses, entre altres la de Col·legi d'Advocats de Barcelona, peticions d'intervenció i queixes rebudes); es poden fer diverses conclusions, com la que hi va haver un dèficit de coordinació entre les diferents policies participants de l'operatiu, així com una mala planificació del mateix per part de cadascuna d'elles, una sistemàtica manca d'identificació dels policies participants de l'operatiu (tant Mossos com a membres de la Guàrdia urbana) i, en definitiva, una manca total de proporcionalitat en la intervenció, valorant que la intervenció dels Mossos es va produir "utilitzant la força física de manera desmesurada", i afegeix "No es pot admetre que a un dispositiu dissenyat per les finalitats ja exposades hi hagi agents que responguin amb la contunèndcia que en alguns casos es va usar contra manifestants amb actitud pacífica"

El 13 d'octubre, diverses de les persones afectades per la intervenció policial van presentar una Querella contra el conseller d'Interior, el Sr Felip Puig, el director general dels Mossos d'Esquadra, altres comandaments policials i tots aquells agents participants en el operatiu del 27 de maig. Els fets denunciats en la querella són: dissolució d'una concentració pacífica, detenció il·legal, coaccions, amenaces (delicte i / o falta segons casos), atemptat contra la integritat moral, prevaricació, lesions bàsiques i

qualificades i apropiació indeguda i / o furt. Aquests fets es van desenvolupar a la Plaça Catalunya i els seus voltants.

Amb independència que el nombre de persones afectades va poder ser bastant més gran (entre 200 i 400 persones segons les fonts), a nivell d'aquest informe només considerem les 56 persones querellants (20 dones i 36 homes, dels quals 4 eren migrants) que denuncien a la querrela algun tipus d'agressió policial i / o tracte vexatori (s'han exclòs de la llista alguns querellants que només denuncien la sostracció d'efectes personals), i que són els següents:

- 1) T.L.P., home que es trobava en un dels accessos a la plaça quan es va iniciar una càrrega policial en què els Mossos el van copejar amb les seves porres. En un moment donat, un agent va intentar clavar-li la porra a la zona de l'anus, en un acte que T. va entendre com vexatori. Presenta part de lesions en el qual es refereixen hematomes i contusions a les dues cames i escàpules
- 2) P.G.C., home que es trobava en el mur que circumval·la la Plaça refereix haver estat colpejat per dos Mossos amb les seves porres en braços i cames, després un tercer agent li colpeja a la zona braquial.
- 3) X.M.B, home de 47 anys, una de les filles estava acampada a la plaça, que va baixar a interessar pel seu estat i, en arribar als voltants la plaça no se li va permetre accedir al seu interior. Llavors X.M. es va unir als manifestants que estaven asseguts a terra i quan els Mossos van carregar, X.M. va rebre diversos cops amb porres en braços i esquena. Al Centre d'Atenció Primària van documentar equimosis en esquena, braços i peu, i una excoriacion de 3 centímetres al canell esquerre
- 4) A.T.S, home migrant (ciudadà mexicà) de 28 anys, que va arribar a la plaça de Catalunya cap a les 10:00 hores, per protestar contra l'operació policial en curs. Juntament amb altres manifestants es va asseure a terra per bloquejar el pas dels camions de neteja i quan els Mossos van començar a carregar contra ells va rebre cops de porra a cap, cama, braç i mà, a més de ser arrossegat mentre li agafaven dels cabells. Com sagnava profusament pel cap, es va acostar a una ambulància estacionada a les proximitats, on va rebre tractament de primers auxilis per aturar l'hemorràgia. Després va ser traslladat a un Centre d'Urgències, juntament amb dos manifestants que també havien patit ferides al cap, on va rebre tractament per a les seves ferides i li van aplicar vuit punts de sutura a la ferida incís contusa de 8 centímetres que havia patit al cap .
- 5) J.A., home que juntament amb altres persones quedà acorralat a les 08:45 hores entre una vagi del pàrquing i un cordó policial, que va carregar contra ells de forma molt violenta, amb les porres. A resultes d'aquesta agressió l'informe mèdic refereix hematomes en braços, mans, esquena i cames, així com una ferida contusa a la mà que va requerir sutura.
- 6) A.C.M., home que va ser colpejat pels Mossos amb les seves

---

defenses (porres), el que li va ocasionar contusions en braços i cames i una ferida contusa amb sobre-infecció a la cama.

- 7) C.I., dona que havia acudit a Plaça Catalunya per protestar per l'operació de neteja, va rebre diversos cops de porra per part d'agents dels Mossos d'Esquadra a l'esquena, que li van ocasionar diversos hematomes.
- 8) I.P.I., dona, filla de l'anterior, que va acudir a la plaça també com a forma de repulsa per l'operatiu policial, estava amb la seva mare quan ambdues van ser colpejades per diversos Mossos amb les seves porres, el que la va ocasionar nombrosos hematomes a la cama
- 9) M.B., dona que estava gravant en vídeo les càrregues policials, refereix haver estat copejada per agents dels Mossos d'Esquadra en tres ocasions diferents aquell matí. Com a resultat d'aquestes tres situacions d'agressió, M.B. presentarà nombrosos hematomes i contusions a les dues cames.
- 10) A.U.R., home que sobre les 13'30 es dirigia a Plaça Catalunya a documentar fotogràficament l'operatiu policial, denúncia que dos furgons dels Mossos van arribar a gran velocitat (posant en risc la integritat de les persones que estaven on ell es trobava) i del seu interior van sortir diversos agents que van començar a dissoldre a la gent a cops. En concret, a ell li van propinar un fort cop de porra que li va ocasionar una fractura de l'os cúbit. Després d'aquesta primera agressió, mentre A.U. intentava abandonar la zona, va ser novament colpejat a les cames per un agent.
- 11) J.S.P., home que es trobava a l'acampada, dins de la Plaça, des de l'inici l'operatiu va estar obligat a romandre assegut al mateix lloc, sense llibertat de moviment, sense poder anar al lavabo, sense rebre aigua i enmig d'amenaçes i coaccions proferides per agents de la policia. Sobre les 12:00 hores, agents dels Mossos, intentant moure a la gent que estava asseguda i es negava a marxar, van carregar, propinant a J.S. diversos cops amb les seves defenses a la natja dreta i el braç dret a l'altura del tríceps.
- 12) J.S.M., dona que estava en una de les assegudes pacífiques al voltant de la Plaça, caundo es va produir una càrrega policial. A causa de la impressió que li va produir l'excés de violència de la força policial, JS es va aixecar de forma instintiva i en aquest instant policia autonòmic li cop amb la porra i li va causar hematomes en gluti i extremitats superiors.
- 13) C.G.G.L., dona agredida a Ronda Sant Pere pels Mossos, refereix haver estat colpejada en les dues cames en dues càrregues diferents, el que li va produir diversos hematomes.

- 14) J.E.A., home refereix haver estat colpejat amb porres i escuts i haver rebut puntades per part dels Mossos d'Esquadra durant una càrrega.
- 15) P.A.C.C., home denuncia haver estat agredit per agents dels Mossos, patint com a resultat contusions a la mà i sobre i sota del genoll, a l'abdomen, la natja i els genitals.
- 16) R.D.A, home migrant (ciutadà italià) que va ser copejat per diversos agents dels Mossos mentre romania immòbil en un dels accessos a la plaça, a resultes dels quals va resultar policontusionat.
- 17) R.M.B., home que intentava accedir a la plaça per ronda Sant pere i que en no poder es va unir a un dels grups de persones assegudes a terra, on va ser colpejat per agents dels Mossos, un dels cules li va aixecar del sòl tirant de la motxilla que portava mentre el seguia colpejant, com a resultat d'aquests cops va resultar policontusionat.
- 18) J.S.V., home que en no poder accedir a la plaça es va quedar observant fins que un grup de Mossos va carregar en la seva adreça moment en què va rebre cops a les cames i en tornar per fugir, fruit de la por que estava vivint davant l'ús injustificat de la força, va rebre més cops amb la porra al gluti.
- 19) P.A.M., home que va rebre diversos cops de porra per part de diversos Mossos, que li van provocar una lesió eritematosa a l'hemitòrax i diversos hematomes als braços.
- 20) J.D.A., home de 31 anys, estava assegut a terra de la plaça amb les mans en alt, quan va ser copejat diverses vegades amb porres per diferents Mossos d'Esquadra, a les costelles, el cap, la cara, un genoll i un colze, per la qual cosa es va veure obligat a abandonar la zona per evitar nous cops i buscar ajuda. Va rebre tractament mèdic per ferides incís-contuses al cap, el llavi inferior i un colze, així com per una ferida en un genoll, i se li van aplicar un total de vuit punts de sutura (quatre al cap, dues al llavi i dos en el colze).
- 21) A.M., dona, va ser colpejada pels Mossos en un dels accessos a la plaça. A conseqüència dels cops, va patir lesions a les dues cames amb nombrosos hematomes, amb un especialment gran a la zona interglutial esquerra, i dolor a la palpació al canell dret.

- 22) M.T.T., dona que durant una càrrega dels Mossos a la Plaça va ser tirada a terra per un agent i, després d'aixecar, un altre agent va començar a colpejar amb la defensa (porra) que portava, a la cama esquerra, produint-li un gran hematoma a la cuixa, també presenta una erosió al genoll dret a causa de la caiguda prèvia.
- 23) M.C.M.R., dona que va ser colpejada amb les seves porres per diversos Mossos a les cames, braços i esquena, produint-li un quadre mèdic de policontusions i una ferida incís-contusa al colze amb hemorràgia, que va requerir 5 punts de sutura i la immobilització del braç durant 3 setmanes.
- 24) N.L.R., dona que va rebre diversos cops de porra a l'esquena per part dels Mossos, resultant policontusionada.
- 25) P.A.O.P., dona de 24 anys, que es va asseure a terra davant del cordó policial per protestar, quan un Mosso d'Esquadra, sense previ avís i mentre estava asseguda d'esquena als cordons policials, la va arrossegar pels cabells i la va colpejar dues vegades amb la porra, en una natja i en una cama. El mateix agent la va amenaçar de clavar-li més cops si no marxava. P.A. va demanar a un altre agent que identificàs el que l'havia colpejat, ja que no portava cap placa d'identificació visible, però la seva petició no va ser atesa. Llavors dos Mossos d'Esquadra la van treure a la força de la zona, i ella es va encaminar a l'ambulància que estava estacionada a l'hotel. En un moment posterior, quan P.A. estava en una altra asseguda es va produir una càrrega d'un grup antiavalots del cos de Mossos d'Esquadra a la que va rebre cops a les cames i a les costelles. Més tard, es va presentar a la comissaria dels Mossos d'Esquadra de Barcelona per presentar una denúncia, però, segons el seu testimoni, els agents que la van atendre es van negar a admetre la seva denúncia, al·legant que la documentació mèdica i la denúncia escrita no eren formalment admissibles. La mateixa denúncia i la mateixa documentació van ser presentades i admeses posteriorment al Jutjat de Guàrdia.
- 26) J.M.A.T., home que en dues ocasions diferents va ser colpejat pels Mossos amb les porres als voltants de la plaça, resultant contusionat en espatlla, pit, braços i cames.
- 27) M.S.V., dona que estant en una asseguda rebre cops en braços i cames per part d'agents dels Mossos amb les seves defenses, que li van ocasionar diversos hematomes.
- 28) C.M.M., dona que estant a la Plaça va ser colpejada per un agent dels Mossos al turmell i les extremitats inferiors, el que li va ocasionar diversos hematomes.
- 29) L.A.M.J., home que participava d'una de les assegudes pacífiques a la Plaça i que va ser colpejat per diversos Mossos, un dels quals li va aixecar del terra tirant-li del pèl. Com a resultat d'aquesta acció va resultar policontusionat en cames i esquena.

- 30) J.P.M., home que es trobava als voltants de la plaça quan en una càrrega dels Mossos va rebre diversos cops de porra a les extremitats inferiors i un braç, sent el més greu l'rebut en un genoll, que li van ocasionar diversos hematomes.
- 31) M.R.M., home colpejat pels Mossos el comunicat mèdic refereix ferida interdigital 2° -3° dits mà esquerra i genoll esquerre, així com hematomes a braç esquerre i cuixa esquerra.
- 32) G.R.D., home que estant en una de les concentracions pacífiques al voltant de la Plaça va ser copejat per un agent dels Mossos amb la porra al cap, l'esquena i els braços. Després d'aquesta primera agressió, G.R. es va dirigir a una zona pròxima, per seguir protestant per l'actuació dels Mossos d'Esquadra quan en una nova càrrega policial va haver de sortir corrent, moment en el qual diversos agents es van abalancar sobre ell, tirant a terra, on el van immobilitzar prement el seu cap contra el terra mentre li trepitjaven. Després, un cop immobilitzat a terra, li van estirar del nas cap enrere, mentre també li tiraven dels cabells, ocasionant-un fort dolor i una gran angoixa, ja que van acompanyar aquesta maniobra lesiva d'insults i amenaces. A resultes d'aquestes agressions, G.R. va ser atès en un centre mèdic el part refereix politraumatisme a la zona dorsolumbar, abrasions a la cara i zona frontal del crani, contusions a l'abdomen, cames, braç i cuir cabellut, així com cervicàlgia.
- 33) P.M.R., dona que va ser colpejada amb la porra per un agent dels Mossos en els voltants de la Plaça, patint una contusió al braç.
- 34) D.A.R.C, home que es trobava en un dels accessos a la plaça, davant d'un cordó policial, del qual sobtadament va sortir un dels agents colpejant a tots els que es trobava en el seu camí i propinant a D.A. tres cops amb la porra a les extremitats inferiors que li van provocar tres contusions.
- 35) G.A.S, home que es trobava en una de les concentracions pacífiques de protesta en l'accés a la plaça per la ronda Sant Pere i que va patir diversos cops de porra per part dels agents autonòmics que li van ocasionar eritemes i edemes per tota l'esquena sent la més important una ferida eritosa amb important hematoma de 20x10 cm. a la zona lumbar.
- 36) P.S.G, home migrant que es trobava de genolls, amb els braços enlaire, gravant amb la seva càmera la càrrega policial quan va rebre un cop amb la porra d'un dels Mossos a la mà esquerra. A continuació, diversos agents es van abalancar sobre ell, el van tirar a terra i el van colpejar amb les seves defenses. A conseqüència d'aquestes agressions, a més de nombrosos hematomes, P.S. va patir una fractura greu del 5è metacarpí de

---

la mà esquerra per la qual va haver de ser intervingut quirúrgicament l'1 de juny de 2011 per la seva reducció tancada i osteosíntesi amb agulles de Kirschner, immobilització amb guix i retirada de punts 15 dies després.

- 37) D.L.G, home que estant en una de les concentracions va rebre diversos cops de porra per part de diversos Mossos, que li van ocasionar, a més de diverses contusions, una fractura tancada de la diàfisi distal del cúbit esquerre, de la qual va ser intervingut quirúrgicament el 2 de juny, per la col·locació d'una placa d'osteosíntesi per a la fixació de l'os, amb una pauta de rehabilitació de 3 a 4 mesos.
- 38) V.A.H, home que estant en una de les concentracions va rebre cops de porra per part dels Mossos a cames, maluc i braç, a resultes de les quals va patir eritemes a les dues cames i també contusió lateral amb eritema en hemitòrax dret.
- 39) E.R.F., dona que es trobava en una de les concentracions, amb els braços enlaire en senyal de no violència, refereix haver estat colpejada per un Mossos durant una càrrega, a la cuixa, i el resultat de l'agressió un hematoma amb erosió en quàdriceps amb possible afectació de les fibres musculars.
- 40) I.B.J.,home que estant en els voltants de la plaça va rebre diversos cops de porra per part dels Mossos a cames i braços durant una càrrega. Com a resultat de l'agressió, a més de policontusionat, IB va patir fractura tancada del cúbit, havent d'estar 2 mesos amb el braç immobilitzat i sotmetent-se 11 sessions de rehabilitació després de la retirada de la immobilització.
- 41) A.P.S, dona que va acudir a la Plaça per preocupar-se per l'estat d'una amiga que estava en l'acampada i que en no poder passar es va unir a una de les concentracions. Estant allà, durant una càrrega dels Mossos va rebre cops de porra a les cuixes, braç, colze, gluti i maluc, que li van ocasionar nombrosos hematomes, sent especialment greu la lesió de la cuixa, la inflamació i dolor van trigar 30 dies a remetre.
- 42) J.C.M.S., home que estava en una de les concentracions i que, durant una càrrega dels Mossos, va rebre un únic cop de porra a la mà esquerra que li va ocasionar la fractura de la falange proximal del 5° dit, que va haver de ser immobilitzat 3 setmanes i, després, seguir 2 setmanes de rehabilitació.
- 43) J.R.E., home que estava en una de les concentracions quan va rebre l'impacte d'una pilota de goma a la orel·la que li va ocasionar pèrdua de coneixement i una otorràgia que es va allargar gairebé 5 hores. A l'Hospital li realitzen un TAC que resulta favorable, si bé reflecteix una contusió cerebral i una altra maxil·lar (que li va impedir ingerir aliments sòlids durant 7 dies).

- 44) L.B.G., dona que va rebre diversos cops de porra a les cames durant una càrrega del Mossos a la zona nord de la plaça. A resultes d'aquesta agressió va patir contusions de diversa gravetat a les cames.
- 45) M.M.R., dona que va rebre durant una càrrega dels Mossos un fort cop de porra a un avantbraç que li va ocasionar un hematoma important.
- 46) F.D., home migrant (ciudadà italià) va rebre diversos cops de porra per part d'agents dels Mossos durant una càrrega, un directament al cap i el altres en braços, esquena i cames. Les contusions resultants d'aquesta agressió van trigar més de 10 dies en cures.
- 47) A.P.E., dona que estant en una de les concentracions va rebre cops de porra a la cuixa que li van ocasionar un important hematoma al gluti i zona posterior de la cuixa.
- 48) C.C., home migrant (ciudadà italià) que durant una de les càrregues dels Mossos refereix haver rebut diversos cops de porra a l'esquena, cames i braços. A resultes d'aquesta agressió, a més d'erosions i hematomes per tot el cos va patir inflamació traumàtica amb hematoma i pèrdua de mobilitat del genoll dret
- 49) I.C.R., dona que es trobava a l'interior de la plaça, ia la qual es va retenir allà per més de 6 hores sense donar-res de beure ni de permetre anar al bany, denúncia retenció il · legal i tracte vexatori.
- 50) P.G.C., home que es trobava a l'interior de la plaça, ia la qual es va retenir allà per més de 6 hores sense donar-res de beure ni de permetre anar al bany, denúncia retenció il · legal, tracte vexatori i abús d'autoritat.
- 51) S.G.M., home que es trobava acampant a l'interior de la plaça, ia la qual es va retenir allà des de les 06:00 hores del matí fins passades les 13:00 hores, sense donar-res de beure ni de permetre anar al bany, denúncia retenció il · legal, tracte vexatori i abús d'autoritat, com ara que, davant la impossibilitat d'anar al bany, algunes persones van orinar en ampolles de plàstic que deixaven apartades ia les que alguns agents van donar puntades per esquitxar amb el seu contingut a les persones retingudes i concentrades al centre de la plaça.
- 52) M.C.V., dona que es trobava acampant a l'interior de la plaça, i

---

a la qual es va retenir allà des de les 06:00 hores del matí fins passades les 13:00 hores, sense donar-res de beure ni de permetre anar al bany, denúncia retenció il·legal, tracte vexatori i abús d'autoritat, com ara que a alguns dels allí presents se'ls arrossegues tirant-los del pèl cap al lloc on s'estava concentrant a les persones de l'acampada.

53) J.A.C.F., home que participava de les concentracions pacífiques al voltant de la Plaça i que va rebre diversos cops de porra per part d'agents dels Mossos que li van ocasionar contusions i hematomes a les dues cames, sent la més greu la del turmell dret.

54) J.A.R., home que participava en una de les assegurades de protesta i que refereix haver rebut diversos cops de porra a esquena i cames per part d'agents dels Mossos, que li van provocar hematomes i escoriacions múltiples en esquena i cuixes.

55) P.S.V., home que es trobava a l'interior de la plaça, ia la qual es va retenir allà per més de 6 hores sense donar-res de beure ni de permetre anar al bany, denúncia retenció il·legal, tracte vexatori i abús d'autoritat.

56) R.N.A., home que participava d'una de les concentracions i que va rebre un fort cop durant una càrrega dels Mossos, abans que aquests li llancessin a terra on, mentre li arrossegaven, van seguir colpejant arribant a trepitjar la mà. Com a resultat d'aquesta intervenció el comunicat mèdic de RN refereix policontusions en esquena, braç i les dues cames.

Després de la presentació d'aquesta querella, la subninent d'alcalde de Barcelona i diversos alts comandaments dels Mossos d'Esquadra, entre els quals hi havia el director general de la Policia Catalana, i de la policia municipal (no així el conseller d'Interior, el Sr Puig) van ser imputats, si bé la querella es va arxivar el març de 2012, sent recorregut aquest arxiu per 53 dels querellants.

13.- 27 de maig de 2011 □ Lleida:

* De forma gairebé simultània a la "operació de neteja" de Plaça Catalunya a Barcelona, agents dels Mossos d'Esquadra i la policia local desallotjaven el campament del moviment 15M a la Plaça Ricard Vinyes de Lleida, en una acció que ha començat cap a les 07:15 hores del 27 de maig i que oficialment només pretenia ser una altra "operació de neteja". Segons un dels joves del campament "Ens han començat a agafar; primer ens estiraven dels braços, després a mi i a altres noies que pesen poc directament ens han aixecat; hi havia gent que l'han arrossegat, que l'han esgarrapat". Diverses persones van resultar ferides durant la intervenció policial, i almenys 9 aportar informes mèdics de les lesions sofertes, bàsicament hematomes i erosions com a resultats dels cops i arrestaments, que varen aportar com a document a la querella col·lectiva que van presentar al juny davant el Jutjat de Guàrdia.

14.-

27 de maig de 2011 □ Lleida:

* A.V.T, home de 51 anys, va ser detingut per agents de la Policia Local (Guarda Urbana de Lleida) mentre era detingut i emmanillat. A resultes d'aquestes agressions, la dona de A.V. presentar denúncia al Jutjat de Guàrdia presentant un part de lesions de l'Hospital Arnau de Vilanova que fa 2 lesions, una ferida oberta supraciliar i hematoma periocular dret, així com un informe del metge forense del Jutjat que refereix, el 31 de maig, un total de 12 lesions, afegint a les abans esmentades nombrosos hematomes i erosions lineals per tot el tòrax i esquena, així com altres contusions al cap i extremitats superiors. Cal afegir a aquesta dada que A.V. va ser detingut després d'un altercat i que totes les persones que van participar d'ell van declarar en els Jutjats que en el moment de la detenció AV es trobava bé, no havia rebut cap cop ni presentava cap lesió, motiu pel qual la seva dona atribueix totes les lesions referides pel metge forense quan A.V. va ser posat a disposició policial a fets ocorreguts en la seva estada a la comissaria de la guàrdia urbana de Lleida.

A.V. va acabar morint a l'Hospital de Santa Maria de Lleida el 21 de juny, estant sota custòdia del CP de Ponent com a pres preventiu. Cal dir que, si bé no especifica la causa de la mort, en el certificat de defunció de l'Hospital de Santa Maria, a més de diverses malalties s'especifica que A.V. presentava contusions múltiples, fractura per aixafament de la D8, fractures costals, contusions toràciques i ferida contusa ciliar. La denúncia judicial que inicialment va presentar la dona d'A.V. va ser arxivada el 15 de juny (abans de la seva mort), sent notificat aquest arxiu el dia 27 i recorregut el 30 de juny de 2011.

15.-

29 de maig de 2011 □ Barcelona:

Durant les celebracions dels aficionats del FC Barcelona després de la final de la Champions League a la font de Canaletes i la Rambla de Barcelona, els Mossos d'Esquadra recolzats per agents de la Guàrdia Urbana van realitzar nombroses càrregues entre les 02:00 i les 04:00 hores de la matinada del dia 29 de maig després de les que, segons va informar oficialment el Servei d'Emergències Mèdiques (SEM) 72 particulars van haver de ser atesos a resultes de la intervenció policial (càrregues amb porres i trets de pilotes de goma i bales deformables). D'aquestes 72 persones ferides, 14 van haver de ser traslladades a hospitals, 9 en estat greu. Altres fonts (la premsa local) eleven el nombre de ferits a entre 100 i 150 persones, tot i que nosaltres entenem aquí com el més correcte la dada ofert pel SEM.

•

16.-

15 de juny de 2011 □ Barcelona:

* El matí del 15 de juny, membres del moviment 15M i altres moviments socials, en protesta pels esdeveniments del 27 de maig a Plaça Catalunya, van decidir bloquejar els accessos al Parlament de Catalunya el dia en què es debatien els pressupostos. Durant aquesta protesta, agents dels Mossos d'Esquadra van carregar en diverses ocasions ocasionant lesions a 24 persones (35 segons altres fonts), de les quals 3 van haver de ser traslladades a l'Hospital del Mar (segons altres fonts, les persones traslladades a l'hospital van ser 12).

Durant la jornada del 15 de juliol, es van produir situacions de màxima violència que segons alguns mitjans van ser causades per persones radicals del moviment indignats, segons altres fonts per "anti-sistema" i segons

altres per agents policials infiltrats. Sense entrar en aquesta polèmica, cal fer referència al fet que nombroses persones van ser imputades per intentar impedir l'entrada dels diputats a les Corts i encausats a l'Audiència Nacional. Fruit d'aquesta acusació, quan el 6 octubre 2011 diverses d'aquestes persones estaven a Ciutat de la Justícia de Barcelona per declarar als jutjats, van ser detingudes per agents dels Mossos d'Esquadra, que anaven encaputxats i sense número d'identificació, en una operació autoritzada per l'AN però que no va ser autoritzada pel jutge degà de Barcelona, el que va suposar que el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya protestés per aquesta actuació policial i declarés il·legals aquestes detencions.

En la seva proposta el TSJC calificà l'actuació de "*manifestament desproporcionada*", la sala considera que aquest operatiu constitueix un "*clar abús en l'exercici de la força*". Per al TSJC la detenció és "*absolutament innecessària*" per la pràctica de les dil·ligències policials i judicials perquè els sis detinguts s'havien posat a disposició del jutjat de guardia voluntàriament. "*El comportament dels caps policials i responsables d'aquesta inqualificable operació només pot entendre-se des del més absolut despreu als drets individuals dels ciutadans i el respecte que mereixen els tribunals de justícia com a garant d'aquests drets*".

17.- **21 de juny de 2011 □ CP PONENT (Lleida):**

* A.V.T., va morir a l'Hospital de Santa Maria de Lleida, on va ser ingressat procedent de la presó de Ponent. A.V.T. va ser detingut el 29 de maig per agents de la Guàrdia Urbana de Lleida, patint greus lesions que van obligar al seu trasllat a la infermeria de la presó. I posteriorment a l'Hospital, on va morir. Abans de morir, A.V.T. interposar una querella per tortures contra els agents que el van detenir, ratificada per la seva dona després de la defunció.

18.- **30 de juny de 2011 □ Terrassa (Barcelona):**

* Un home, que pateix sordesa, va denunciar haver patit maltractaments durant la seva detenció i estada a la comissaria de la policia local de Terrassa. Segons refereix l'afectat, els agents el van apallissar, el van detenir i el van portar, emmanillat, a la Mútua de Terrassa per curar les ferides. Després el van ficar en un calabós, on el van mantenir fins al migdia de l'endemà, sense donar-li de menjar ni de beure.

19.- **3 de julio de 2011 □ Barcelona:**

* N.G., home migrant de 27 anys i origen senegalès, amb tres compatriotes que treballen de "manteros", van denunciar haver estat agredit al migdia del 3 de juliol per agents de la Guàrdia Urbana de Barcelona. N.G. va patir la fractura dels ossos segon i tercer del metacarpí de la mà dreta, segons consta en el comunicat mèdic de l'Hospital de l'Esperança. Els fets van passar dins de l'estació de metro de Passeig de Gracià, on els senegalesos venien quan van aparèixer diversos agents depaísà que varen començar a colpetjar-lo amb les seves porres, mentre intentaven deternir-los i decomisar-los la mercancia.

A més de N.G., que pateix les lesions més greus, tres denunciants afirmen tenir lesions al cap i a les cames provocades pels cops de porra dels agents.

20.- **25 de juliol de 2011 □ Barcelona:**

* Un col·lectiu de persones proper al moviment 15M estava solidaritzant-se amb una família que estava en procés de desnonament, concentrant-se en la porta de l'accés al bloc d'habitatges. Els Mossos d'Esquadra van realitzar una intervenció policial absolutament desmesurada per tirar endavant el desnonament. Van colpejar a diverses persones que realitzaven desobediència civil. Es van concentrar veïns i solidaris al voltant del cordó policial, recriminant l'actuació policial:

A.G.V., veí del barri, home de 52 anys, va ser colpejat amb una porra al cap. L'home de 52 anys va patir una ferida incís-contusa al cap originada per l'actuació dels Mossos, que ha necessitar sutura, pel que va ser traslladat al Centre d'Atenció Primària de Sant Martí. El SEM va reconèixer oficialment haver atès dues persones més a més de l'home que va haver de ser traslladat, per contusions.

Així mateix, el matrimoni desnonat també va ser agredit pels Mossos d'Esquadra a l'interior del seu pis i davant la presència del seu fill menor d'edat.

E. L., home participant de la protesta, va ser colpejat a la cara per un agent dels Mossos i va rebre puntades de peu mentre li tiraven a terra per emmanillar.

V.L., dona participant de la protesta, va ser agredida pels agents, fet que li va causar diferents lesions com hematomes a la zona malar i als genolls.

Aquestes agressions van ser presentades el 14 d'octubre de 2011 a una queixa davant el Síndic de Greuges de la Generalitat de Catalunya, aportant els corresponents comunicats mèdics per aquesta situació.

21.- 11 d'agost de 2011 ▯ Salou (Tarragona):

Dia 11 d'agost, un col·lectiu d'immigrants senegalesos va presentar una queixa a l'Ajuntament de Salou contra l'actitud de diversos agents de la policia local qui, segons ells, estarien assetjant de forma irregular als membres de la seva comunitat que es dediquen a la venda ambulant (top-manta). Entre altres irregularitats (retencions prolongades, vexacions racistes, etc.) Van denunciar l'agressió soferta per un d'aquests venedors, un home, en els dies anteriors, de la qual van anunciar que "hi ha testimonis i informe mèdic". Una còpia de la queixa presentada a l'Ajuntament, es va presentar també a la comissaria dels Mossos d'Esquadra.

22.- 24 d'agost de 2011 ▯ Vila-seca (Tarragona):

* Una operació conjunta de policies locals i Mossos d'Esquadra a la platja de la Pineda, a Vila-seca (Tarragona), es va saldar un ciutadà senegalès agredit per cops de porra, el que li va provocar una ferida incís-contusa al cap de la qual va sagnar profusament, mentre era detingut. Una dona que es va presentar i va identificar com a advocada, va recriminar als agents per la seva violència i els va comminar a arribar a l'home agredit a un hospital abans de portar-lo a comissaria. Pel que sembla, la intervenció policial no va ser més greu perquè nombroses persones que passejaven per

la zona, van recriminar als policies la seva actuació i afavorir amb la seva actitud la fugida dels manterers.

23.- 28 d'agost de 2011 □ CP LLEDONERS (Barcelona):

* S.S.P., de 25 anys d'edat, va morir a la presó catalana de Lledoners, pel que sembla per una sobredosi. El mort estava inclòs en un tractament terapèutic per a acabar amb la seva addicció a les drogues.

24.- 5 de septiembre de 2011 □ CP Lledoners, St. Joan de Vilatorrada (Barcelona):

* J.M.E., home pres a la presó de Lledoners, denúncia que el matí del 5 de setembre, quan estava en el seu cel·la de la DERT, tres funcionaris de presons van colpejar. L'agressió es va iniciar des del mateix moment en què els funcionaris entraven a la cel·la, i va començar amb un fort cop a l'oïda que li va fer caure a terra, on van continuar propinant puntades, genoll i altres cops. Després de l'agressió, el van lligar de cap per avall al llit durant 7 o 8 hores, fins que per fi el van traslladar a l'Hospital de Manresa, on es refereix otorràgia i lesions en braços i esquena, així com la fractura de diverses costelles

J.M. denuncià aquests fets als jutjats i va presentar una queixa davant el Síndic de Greuges, qui va informar que un cap de servei va ser expedientat per aquesta actuació i que s'està a l'espera de saber quin és el resultat de les diligències obertes al Jutjat de Instrucció n ° 5 de Manresa.

25.- 10 de setembre de 2011 □ Roses (Girona):

N.R., dona migrant d'origen marroquí, va denunciar haver estat insultada i colpejada per un agent de la Policia Local de Roses, el 10 de setembre. Pel que sembla, un vehicle mal aparcat va ser l'inici d'una diligència que, segons N.R. va acabar amb el policia colpejant tres vegades contra el cotxe mentre la insultava amb expressions racistes. Posteriorment, N.R. va ser detinguda i, segons va exposar en la seva denúncia, els agents van seguir copejant mentre la traslladaven a un centre de salut, on la hi va reconèixer de les lesions que presentava (diversos hematomes) i se li va proporcionar el comunicat mèdic que va adjuntar a la seva denúncia. El jutjat va tramitar la denúncia i va obrir diligències per una falta de lesions contra dos dels policies locals.

26.- 23 de setembre de 2011 □ CP Ponent (Lleida):

* J.C.S.M., home pres a la presó de Ponent (Lleida) que participa dels dejunis que cada 1 ° de mes es realitzen en suport a la campanya "No més tortures a la presó. Presó = Tortura ", ha denunciat davant el jutjat de guàrdia que ell i altres 3 presos participants dels dejunis van patir cops i altres maltractaments mentre eren traslladats al DERT de Ponent després del dejuni del 1r d'octubre. El 24 d'octubre una advocada del col·lectiu de suport als presos que participen en les protestes, va poder comprovar com encara no s'havia realitzat cap diligència pel que fa a cap de les 4 denúncies presentades. A més, van denunciar que un dels presos denunciants havia estat traslladat de presó, a manera de represàlia.

- 27.- **28 de setembre de 2011 □ Barcelona:**
* Un home de 60 anys ha resultat ferit a causa de la intervenció dels Mossos d'Esquadra durant el desnonament de casa seva. L'home va intentar oposar-se a que els fessin fora de la casa, de manera que els agents el van reduir i emmanillar, moment en què es van produir les lesions. L'home, que en cap moment va ser detingut, sí va ser traslladat en una ambulància del Sistema d'Emergències Mèdiques (SEM) al Centre d'urgències d'atenció primària (CUAP) de Cotxeres ja que tenia una contusió a l'esquena de caràcter lleu.
-
- 28.- **4 d'octubre de 2011 □ Manresa (Barcelona):**
* M.M. De 34 anys i de nacionalitat marroquina, va morir a l'Hospital Sant Joan de Dèu, de Manresa (Barcelona), després de ser detingut el 31 d'agost per agents dels Mossos d'Esquadra en aquesta localitat, per no tenir regularitzada la seva residència a l'Estat espanyol. Segons la versió dels Mossos, M. va intentar fugir quan se li va requerir per a la seva identificació, i si bé se li va detenir sense cap violència, se li va portar directament a l'hospital, on acabaria morint dies després.
-
- 29.- **7 d'octubre de 2011 □ Granollers (Barcelona):**
N.E.M, home migrant d'origen francès va denunciar el tracte vexatori per part d'agents dels Mossos d'Esquadra en un control passat cap a les 01:00 hores del la matinada del 7 d'octubre a Granollers. Segons refereix a la denúncia que va interposar en els Jutjats, durant el control, N.E. afirma que va ser "humiliat", per un dels agents que li va fer baixar els pantalons enmig del carrer, treure les sabates i els mitjons, li rebregar els testicles amb les mans i li va tocar amb un dit, "bastant fort", l'orifici anal, pel que a l'entendre del denunciant pot constituir un abús sexual. A continuació, segons N.E., l'agent li va agafar el telèfon mòbil, el va llançar a terra. "Quan li vaig dir que això era il·legal, el policia em va contestar: 'Si no estàs content, demana a Artur Mas que t'ho pagui, em cago en la teva puta mare'". N.E. també va denunciar que els agents es van negar a parlar-li en català, idioma que parla juntament amb el francès, desconeixent el castellà, que és en l'idioma en què els Mossos d'Esquadra van insistir en parlar-li.
-
- 30.- **18 d'octubre de 2011 □ CP QUATRE CAMINS (Barcelona):**
* J.T.T., de 76 anys, va morir a l'Hospital Penitenciari de Terrassa, dependent de la presó barcelonina de Quatre Camins, on havia estat traslladat a causa del seu estat de salut.
-
- 31.- **18 d'octubre de 2011 □ CP Brians I, Sant Esteve Sesrovires (Barcelona):**
* M.E.L.C., dona presa a la presó de Brians I, va denunciar que el 18 d'octubre, a l'hora del sopar, es trobava malament i va sol·licitar aixecar de la taula. La funcionària allí present li va negar el permís, però M.E. es va aixecar perquè es trobava malament, moment en què la funcionària li va recargolar el braç se la va emportar, després llençar una primera vegada a terra i arrossegar-la pel menjador, fora de la sala, i ajudada d'una segona funcionària, van empènyer el cap de M.E. contra un mur, produint dolor i

una erosió al front. Allà, van colpejar a M.E. en diferents ocasions. Aquesta els deia que la deixessin, però cada vegada arribaven més funcionaris, tal com consta en la denunciada davant el Jutjat de Vigilància Penitenciària.

El funcionari també va realitzar diversos comentaris vexatoris sobre l'agredida, mentre portava a M.E. a aïllament, on la van introduir en una cel·la d'aïllament i la van lligar, de peus i mans, al llit. En aquesta posició va estar entre 3 i 4 hores, temps en què M.E. no va poder anar al bany i va haver de fer les necessitats a sobre. Quan la van deslligar els funcionaris se'n van riure d'ella en veure la situació humiliant en què es trobava. M.E. denuncià aquests fets el 9 de novembre davant el JVP, alhora que recorria el primer grau al que se li va tornar per la suposada insubordinació al menjador.

32.- Novembre de 2011 □ CP BRIANS I (Barcelona):

* S., dona presa al Mòdul Dones 2 de la presó de Brians I va aparèixer morta a la seva cel·la. Pel que sembla, la nit abans de la mort sol·licita ajuda en diverses ocasions al llarg de tota la nit, ajuda que li va ser negada. Al matí ja estava morta quan van obrir les cel·les.

33.- Novembre de 2011 □ CP BRIANS I (Barcelona):

* Un home jove, pres a la a la presó de Brians I, va morir després de caure d'un mur dins del recinte penitenciari.

34.- Novembre de 2011 □ CP Brians II, Sant Esteve Sesrovires (Barcelona):

* Un pres participant en els dejunis de la campanya contra els maltractaments a la presó va ser agredit per funcionaris de presons en ingressar al mòdul DERT. Les agressions van consistir en cops a la cara i el cos. El pres va ser amenaçat per carcellers avisant-lo "que ho passaria malament" si denunciava aquests fets i als seus autors. També es va vulnerar el seu dret a l'assistència mèdica (va estar 4 dies sense ser visitat pel metge) i se li va negar sortir al pati durant 4 dies per evitar testimonis dels resultats de la pallissa.

35.- 16 de novembre de 2011 □ Terrassa (Barcelona):

* Al voltant del desallotjament de campament dels indignats del moviment 15M, realitzat per la Policia Local de Terrassa, que va començar dilluns 14 de novembre i va culminar a les 05:00 hores de la matinada del dia 16 de novembre, es van produir diverses situacions denunciades com inadequades pels membres del 15M, protagonitzades pels agents de la policia.

En concret, després de la intervenció de la matinada del dia 16, quatre agents de la policia local van ser acusats de colpejar fortament a dues persones que van haver de ser traslladades a l'Hospital La Mútua, un home que presentava ferides i contusions de diversa consideració al genoll, els braços i la cara (en rebre un cop de puny a l'ull d'un dels policies), i una dona que va passar 24 hores en observació per un a contusió greu a l'esquena que afectava la seva mobilitat.

36.- 30 de novembre de 2011 □ Terrassa (Barcelona):

* J. i C., dos homes membres d'un col·lectiu cultural de Terrassa, van

denunciar haver estat colpejats pels Mossos d'Esquadra durant la seva detenció al barri de La Maurina (Terrassa) sobre les 11:30 hores del matí del 30 de novembre. Pel que sembla, els agents estaven identificant a un migrant quan J. es va parar a observar l'actuació policial. Quan va preguntar als agents per la causa de la seva intervenció, es varen abalancar sobre ell, el varen tirat a terra i varen començar a colpejar-lo. En aquests moments C., que estava observant l'actuació policial, va intentar aturar l'agressió i va ser també colpejat pels agents. Els dos joves van ser detinguts i acusats d'entorpir l'actuació policial.

37.- **Desembre de 2011 □ Olot (Girona):**

* AZ, dona migrant de 22 anys d'edat i origen romanès, sense llar que viu de la mendicitat a Olot, va denunciar per abús de poder i coaccions a un caporal de la Policia Local del municipi gironí. Segons relata en la seva denúncia, l'agent de la policia municipal la va amenaçar diverses vegades amb detenir-la i / o agredir si seguia demanant diners, i en una ocasió a principis de desembre, la va obligar a pujar al cotxe patrulla, la va portar a un descampat i la va deixar allà abandonada amenaçant-la amb "passar a majors" si tornava a veure-la demanant a Olot, tot això mentre la insultava. Els fets van ser denunciats davant el Jutjat de Pau.

38.- **15 de desembre de 2011 □ Barcelona:**

* Un home que havia participat d'una concentració en memòria per un jove assassinat per la policia fa 19 anys, va denunciar haver estat agredit per agents dels Mossos d'Esquadra a l'andana de la parada de metro de Liceu a Barcelona, la nit del 15 de desembre. L'agredit refereix haver estat arraconat contra una paret pels agents que li van demanar el DNI. L'home, conscient que els testimonis eren vitals per a la seva integritat, va intentar impedir que se l'emportessin de l'andana i els va preguntar repetides vegades si estava detingut, però no va obtenir més resposta que la violència física. Quan ja el tenien reduït a terra, un dels agents, li va cridar: "Tú, payaso, querías ser el protagonista, todos queréis ser los protagonistas, pues aquí los protagonistas somos nosotros, que lo sepas". A continuació arribaren més policies, varen deixar que l'home s'aixequés i marxés, advertint-lo que estava denunciat per falta de respecte a l'autoritat. Després de l'agressió, que va quedar registrada per les càmeres de videovigilància de l'estació Liceu de la Línia 3, l'home es va dirigir a un centre hospitalari del Baix Llobregat, d'on va sortir amb un informe mèdic de les lesions causades pels Mossos, que va presentar davant el Jutjat de Guàrdia amb la corresponent denúncia.

39.- **16 de desembre de 2011 □ Girona:**

* El 16 de desembre de 2011, durant una visita de el President de la Generalitat, Artur Mas, a la Facultat de Lletres del Campus de la Universitat de Girona (UdG), es van produir diverses intervencions policials per part dels Mossos d'Esquadra (en concret per agents de la Brigada Mòbil, BRIMO) al claustre de l'esmentada Facultat, que van atemptar contra la integritat física i moral de diverses de les persones allà concentrades en una protesta pacífica. En concret, 6 de les persones agredides (4 dones i 2 homes) van presentar denúncia davant el Jutjat de Guàrdia el 2 de març de 2012, per atemptat contra el dret a la llibertat de reunió, per coaccions i haver patit lesions de diferent gravetat, a saber:

- 1) J.F.C., dona que denuncia que a resultes de l'agressió policial durant una càrrega al claustre de la Facultat de Lletres presenta comunicat

mèdic referint "un edema i hiperèmia a nivell de múscul deltoïdes de l'espatlla esquerra d'aproximadament uns 2x2 cm." I "a nivell del membre inferior esquerre un hematoma a la cara anterior de la cuixa en el seu terç inferior d'uns 2x7 cm."

- 2) O.P.S., home que a resultes de la càrrega al claustre refereix haver patit les lesions que consten en l'oportú informe mèdic, a saber: "tres lesions erosives a nivell EE inferiors, dues a EI Izq. i una altra a Eider. "
- 3) A.F.B., dona pertanyent al personal d'administració i serveis (PAS) de la UdG, que, com els estudiants, serà agredida pels Mossos d'Esquadra, que acredita amb l'informe mèdic corresponent "contusió a la cuixa dreta; contusió al turmell dret, contusió a la zona dreta de l'esquena i contusió al cap. "
- 4) I.L.R.C., dona, va patir un cop de defensa dels Mossos d'Esquadra a la càrrega del claustre de la UdG patint "una lesió transversal d'uns 15 cm de longitud, a nivell 1/3 superior cara posterior cuixa DCH."
- 5) L.A.V., home que com els anteriors denunciants es trobava protestant pacíficament en el claustre de la Facultat de Lletres de la UdG, quan va ser colpejat pels Mossos d'Esquadra, patint en conseqüència, un hematoma a la part posterior de la cuixa dreta.
- 6) L.T.R., dona que el dia dels fets, després de l'agressió pels Mossos d'Esquadra va presentar informe mèdic referint 2 lesions hiperèmicas fusiformes amb tumefacció a la cara anterior i posterior de cuixa. Cal ressenyar que l'agressió de L.T. no es va produir (com les altres) a l'interior del claustre de la Facultat de Lletres, sinó a la via pública, quan ja havien acabat les càrregues prèvies.

El dia 3 de març de 2012, es va ampliar la querella presentada el dia anterior per afegir-se a aquesta, com perjudicats per les càrregues dels Mossos d'Esquadra 5 persones més, 4 homes (IA, migrador; JAR, CHD i PBB) i una dona (LMM), fet que va elevar a 11 (5 dones i 6 homes) el nombre total de denunciants per les lesions sofertes a mans dels Mossos d'Esquadra a les intervencions del 16 de desembre. Si bé alguns mitjans de comunicació van elevar a entre 18 i 25 el nombre de persones que van poder haver patit algun tipus de lesió durant la intervenció policial, a efectes d'aquest informe només tindrem en consideració a les 11 persones que participen de la querella.

El 15 febrer 2012, el Jutjat d'Instrucció núm 2 de Girona va imputar per lesions i atemptat contra la integritat moral a 2 agents dels Mossos d'Esquadra, que van ser identificats en una roda de reconeixement per un dels querellants com els que el van copejar, mentre vaig prosseguir les diligències.

Mossos d'Esquadra la matinada del divendres 30 de desembre de 2011, va acabar ingressant en coma a l'UCI de l'Hospital Sant Joan de Déu de Manresa. Segons va denunciar la seva família davant el jutjat de guàrdia de Manresa dia 1 de gener de 2012, la detenció va ser extremadament violenta a E.S. "El van colpejar de forma indiscriminada, cosa que li va provocar diverses contusions i una aturada cardiorespiratòria", el que el va mantenir en coma fins que va morir el primer dia de l'any (motiu pel qual aquesta situació és enumerada en aquest informe com de tortura, però no com mort sota custòdia, atès que aquesta es comptabilitzarà com la primera del 2012).

La versió oficial oferta pel conseller Felip Puig refereix que E.S. es va enfrontar de forma violenta als Mossos, causant lesions a cinc agents. No obstant això, un portaveu de la família va declarar: *"l'han matat els Mossos, que ara intenten tapar el que van fer"*.